גליון כ"ד

מוסדות יטב לב דרבינו יואל באה"ק

בקודש חזיתיך

ארויסגעגעבן דורך:
הנהלת מוסדות יטב לב באה"ב

חודש חשון • שנת תשע"ב לפ"ק

א טריט פאָראויס

ברוך שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה, ווען דער גליון "בקודש חזיתיך" הייבט אָן צו ערשיינען אין א פרישן פאַרברייטערן פאַרמאַט, אַהערגעשטעלט מיט תיקונים והוספות נאָכצוקומען דעם גרויסן פאַרלאַנג פון אנ"ש צו פאַרזיכערן בעזהשי"ת אַז דער גליון איז בהישג יד פון יעדן איינעם, אנשים נשים וטף.

דעם פריערדיגן גליון "בקודש חזיתיך" האָבן מיר אָנגעהויבן מיט די פאָלגענדע שורות: **ס'איז חודש אלול. דאָס לעצטע חודש פון תשע"א, און בלויז איין חודש פאַר'ן נייעם יאָר שנת תשע"ב. ס'איז צייט פאַר א "חשבון הנפש". זיך איבערצוטראַכטן און איבערצוקלערן ווי אַזוי דאָס יאָר איז פאַרלאָפן, און וואו מ'האַלט ערגעץ אויף דער וועלט.**

חודש אלול פאָדערט א חשבון הנפש, אָבער אויך אין פּראַקטישן זין און אין טאָג-טעגליכן לעבן פאָדערט זיך דאָס וועלבע. יעדער געשעפטס-מאַן וועט מודה זיין, אַז דאָס נישט זיך אָפּשטעלן מזמן לזמן איבערצוקלערן דעם עבר און לויט דעם באַשטימען דעם עתיד, איז א גאַראַנטירטער פאַרזיכערונג פאַר א דורכפאַל אינעם געשעפט, און אַזוי איז דאָס מיט יעדע אונטערנעמונג וואָס ווערט דורכגעפירט.

תלי"ת טרעטן מיר ב"ה אַריין מיט'ן רעכטן פיס אינעם דריטן יאָרגאַנג פון ווען די דאָזיגע אויסגאַבע "בקודש חזיתיך" האָט ב"ה אָנגעהויבן צו ערשיינען בשטומ"צ. מיר דאַרפן זיך היינט נאָר בלויז פאַרשטעלן די שמייכלדיגע בליקן וואָס מאַנכע האָבן געהאַט ביים נעמען אין די האַנט די ערשטע אויסגאַבע, ווייענדיג זיכער שוין פון ערפאַרונג, אַז אַזעלכע אויסגאַבעס האָבן גאַנץ שוואַכע שאַנסן פאַר הצלחה, און נאָך עטליכע חדשים וועט עס פון זיך אַליינס אויפהערן צו ערשיינען.

צוויי גאַנצע יאָר איז גענוג אַן איבערצייג אַז דער מציאות איז ב"ה אַנדערש. ובחסדי שמים מרובים האָבן מיר באַוויזן אָנצוקומען ביז אַהער. וואָס לאמיתו של דבר, "נאָר" מיט'ן כח הרבים פון די טויזנטער אנ"ש האָבן מיר באַוויזן אָנצוקומען ביז אַהער. דער כח הרבים האָט אונז איבערצייגט ווי וויכטיג די אויסגאַבע איז, און ווי שטאַרק אנ"ש קוקן אַרויס דערויף, און "דאָס" האָט אונז געגעבן דעם טרייב-קראַפט ממשיך צו זיין ווייטער, טראָץ די שוועריקייטן און מניעות מיט וואָס אַרויסגעבן אַזאַ רייכער גליון איז פאַרבינדן.

נאָך קיינמאָל אין די לעצטע יאָרן איז דער נאָמען "מוסדות יטב לב באה"ק" נישט געווען אַזוי הויכגעשעצט און פאַרהייליגט ביי אונזער ציבור ווי ביים היינטיגן טאָג. אוודאי, דער נאָמען יטב לב איז מאז הווסדה געווען נערץ ומקודש ביי אנ"ש, וויסענדיג ווי שטאַרק הייליג די מוסדות זענען געווען ביים מייסד מרן רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע ולאחריו ביי מרן רביה"ק בעל ברך משה זי"ע. אָבער ווי יעדע זאַך, איז דורך א שטיק צייט ווען די געפילן זענען עטוואָס אָפּגעקילט געוואָרן. כהיום יום איז ב"ה הוחזר עטרה ליושנה ביתר שאת, ווען א הייליג פייער טליעט אין די הערצער פון אנ"ש זקנים עם נערים - בעלי בתים, אברכים, בחורי חמד, ילדי תשב"ר און נשים צדקניות - וואָס שפירן אַלע פאַר א זכי' אָנצוהאַלטן די הייליגע ירושה וואָס רבוה"ק זי"ע האָבן אונז איבערגעלאָזט, די הייליגע צדקה פון "צדקת רבי מאיר בעל הנס מוסדות יטב לב" וואָס א גרויסער טייל פון אָט דעם התלהבות, איז צו פאַרדאַנקן טאַקע דעם דאָזיגן גליון וואָס איר לייענט אַצינד.

יעדע איינע פון די לעצטע עטליכע-און-צוואַנציג גליונות איז געווען מלא וגדוש מיט רייכע מאמרים, תוכן'פולע אפהאנדלונגען, אינטערעסאַנטע היסטאָריע און איינענער ערפאַרונג איבער די הייליגע מוסדות בכלל, און בפרט איבער די סגולה נפלאה פון "אלקא דמאיר ענני" וואָס מ'זעט ביי אונזערע מוסדות. ווייענדיג קלאָר איבערצייגט איבער דעם אויטענטישקייט פון יעדעס ווארט אין דעם גליון, זענען די מאמרים און באַשרייבונגען שטאַרק עושה רושם, און אידן שפירן פאַר א זכי' זיך אָנצושליסן אינעם פליסיגן שוואונג וואָס הערשט ב"ה ביים ברייטן ציבור, צו שטיצן אונזערע הייליגע מוסדות.

אין אַזאַ צייט ליגט געוויס אויף אונז פערזענליך, דער פליכט פון מאַכן א חשבון הנפש, סיי אויף צו באַטראַכטן דעם עבר, כאַפּן א בליק אויפ'ן הוה, און ציען דערפון מסקנות אויפ'ן עתיד.

אויפ'ן עבר בלייבט אונז בלויז איבער אָפּצוגעבן שבח והודי' פאַר'ן בורא כל עולמים, און גלייכצייטיג מכיר טובה צו זיין פאַר יעדן יחיד וואָס האָט אונז אַרויסגעהאָלפן, און פאַרהאַן זענען אַסאַך... יעדער וואָס האָט געזאָגט א גוט ווארט, א קאָמפּלימענט און אפילו אויפריכטיגע "קריטיק" האָט אונז געגעבן מוט און חיזוק ממשיך צו זיין ווייטער צוצושטעלן רייכע חומר דערמיט צו שטילן דעם דורשט פון די לייענער.

באַזונדער דאַרפן מיר זיך באַדאַנקן פאַר די וואָס העלפן צו מיט'ן שאַפן חומר פאַר דעם רייכן מאמר "ראשית ממלכתו" און די וואָס העלפן צו מיט'ן צושטעלן די נייעס-באַריכטן, ועל כולם פאַר די פילצאָליגע אנ"ש וואָס רופן אַריין אָדער שיקן אַריין בכתב מיטצוטיילן ווי אַזוי מען איז געהאָלפן געוואָרן בישועות ונפלאות בזכות החזקת צדקת רבי מאיר בעל הנס. א גרויסער טייל פון די מעשיות זענען שוין ערשינען אינעם מדור "בדידי הוה עובדא" א מדור וואָס ערשיינט געווענליך אויפ'ן לעצטן בלעטל פון די אויסגאַבע, אָבער ווערט דורך זייער אַסאַך געליינט די סאַמע ערשטע נאָכ'ן עס נעמען אין די הענט אַריין, צוליב איר שטאַרקער פּאָפּולערטעט. (גלייכצייטיג אַנטשולדיגן מיר זיך פאַר די וועמענס בדידי-מעשה עס איז נאָך נישט פארעפנטליכט געוואָרן, וואָס צוליב מאַנגל אין פּלאַץ מוזן מיר געבן א דין קדימה בלויז פאַר די באַר-גאַר אינטערעסאַנטע בריוון און עפיזאָדן וואָס מיר ערהאַלטן כסדר.)

און טאַקע דאָס אַלעס, דאָס רייכקייט פונעם גליון האָט מיט זיך געברענגט עטליכע געגרעכטע הערות וואָס מ'האָט אונז אָפּט אויפמערקזאַם געמאַכט. א גרויסער טייל האָבן אונז פאַרגעהאַלטן אַז דער ביז-איצטיגער סטאַנדאַרט וואָס דער גליון פלעגט בעיקר ערשיינען אין די בתי מדרשים איז ווייט נישט גענוג, נאָכדעם וואָס עס איז פשוט א שאָד אַז מ'זאָל דאָס נישט קענען לייענען אין שטוב. תושבי ברוקלין האָבן ספּעציעל גע'טענה'ט אַז שבת קען מען דאָס נישט אהיימטראָגן אין שטוב, און מוצש"ק פאַרגעסט מען דאָס שוין צו נעמען. און אפילו אין קרית יואל וכו' איז עס אויך נישט אָנגעקומען געהעריג אין הייזער, ולמה יגרע, פאַרוואָס זאָלן נישט די ב"ב און די קינדער אויך זיך דערוויסן מיט'ן באַדייט פון דאָס הייליגקייט פון מוסדות יטב לב?

ווידער אַנדערע האָבן גע'טענה'ט אַז ס'איז נישט אויסגעהאַלטן צו פאַרשפּרייטן אין די בתי מדרשים א גליון וואָס איז בלויז געמאַכט

(פאָרזעצונג אויף זייט ז)

פאַר הערות, קאָמענטאַרן פאַרבינדט אייך מיט אונז:

T: 718-387-1213 - 845-782-3091

F: 866-594-0261

בטוב ירושלים

נייעס און אנטוויקלונגען פון אונזערע ירושלים'ער מוסדות

קול תורה בימי בין הזמנים

פאַרגאַנגענעם חודש "אב" ווען רובם ככולם פון די ישיבות און מקומות התורה אין ירושלים זענען געווען געשלאָסן צוליב בין הזמנים, האָט זיך מבין כותלי ביהמ"ד פון די ישיבה קטנה, אַרויסגעהערט א הילכיגער קול תורה פון די טייערע בחורים שיחיו וואָס האָבן מקיים געווען דעם "מאן דמוסיף יוסיף" און מ'האָט גאָר מגביר חיל געווען בלימוד, ביים אָפּהאַלטן די חזרה וואָכן אויף די צוויי מסכתות וואָס מ'האָט געלערנט פאַרגאַנגענעם יאָר, מסכת פסחים און מסכת ראש השנה. נאָך די הצלחה'דיגע חזרה האָבן די בחורים זיך געשטעלט צום פאַרהער אויף די צוויי מסכתות ביי הגה"צ הדומ"ץ שליט"א, וואָס האָט מיט הנאה געהערט די ברייטע ידיעות וואָס די בחורים האָבן אין די גאַנצע מסכת. בנוסף צום פאַרהער פון די גאַנצע ישיבה, האָט א גרופע מצויינים זיך עקסטער געשטעלט צום פאַרהער, יעדער בחור ביחידות, זיך פארהערנדיג זיך אויף ביידע מסכתות מתחלתו ועד סופו מיט א בקיאות נפלאה.

עצרת חירום מיטגעהאַלטן מיט ערנסטקייט

מיט א שטאַרקע ערנסטקייט האָבן אנ"ש אין ירושלים עיה"ק מיטגעהאַלטן דעם "עצרת חירום" פאַררופען דורך הגה"צ חו"פ דומ"ץ דקהלתינו הק' שליט"א, וועלכער האָט עפ"י קריאת הקודש פון מרן רבינו הגה"ק שליט"א צונויפגענומען דעם ציבור מיט'ן ציל מחזק צו זיין ביתר שאת די תקנה נחוצה וואָס פאַרבאָט פאַר די הורי תלמידי מוסדותינו הק', סיי וועלכע צוטריט אין שטוב צו סיי וועלכע פון די כלי משחיתים ווי אינטערנעט וכדומה. דער דיין שליט"א האָט אויפגעטרעטן מיט די צענטראַלע דרשה, וועלכער האָט מרחיב בדיבור געווען איבער די שרעקליכע סכנה, און איבערגעגעבן פאַרשידענע פרטים וואָס רבינו שליט"א האָט באַפוילן איבערצוגעבן פאַר'ן ציבור. דאַן האָט מען געהערט די דרשות נפלאות פון די חשוב'ע בעלי דרשנים, הרה"ג רבי משה בראווערמאַן שליט"א ר"מ בישיבת מאה שערים ומגדולי המחנכים בדורינו, און הרה"ג רבי יצחק קירשנבוים שליט"א ר"מ בישיבת תולדות אהרן, מגדולי העסקנים למניעת הטעכנעלאגיע, וועלכע האָבן ביידע אַרויסגעברענגט וויכטיגע שטריכן, וואָס די עלטערן שיחיו האָבן זיך מקבל געווען דאָס איינצוהאַלטן, והי' מחנינו קדוש.

צומאָרגענס פון די אסיפה האָט מען שוין אַהיימגעשיקט ספעציעלע בריוו צו אַלע עלטערן, אויף וואָס די עלטערן האָבן געדאַרפט חתמ'נען אַז זיי זענען מקבל אויף זיך איינצוהאַלטן אַלע תקנות בנוגע די כלים. א טאָג דערויף האָבן אַלע עלטערן שיחיו שוין צוריקגעשיקט די בויגנס, און עס איז געווען צום באַוואונדערן ווי ישראל קדושים, און ביז אַזאַ קורצע תקופה האָבן פילע עלטערן זיך אָנגעשטרענגט אויסצופירן יעדן סעיף פון די תקנות, וויסענדיג אַז דאָס איז דער צו השעה לטובת טהרת החינוך פון די אייגענע קינדער.

"והי' מחנינו קדוש"

5,000 שעות רצופות'דיגער קוויטל

פון טויזנטער מייל אַוועק, מהדרי ציון וירושלים, האָבן די בחורי חמד תלמידים פון די ישיבה קטנה זוכה געווען להחיות את נפש הצדיק פון מרן רבינו הגה"ק שליט"א, וועלכער האָט אינמיטן די עשרת ימי תשובה העעל"ט געלייגט דעם "כוללות קוויטל" אין וועלכע אַלע בחורים האָבן זיך מזכיר געווען בשמם ושם אמם לשנה טובה ומבורכת, און דערביי צוגעלייגט א "פדיון" א רשימה פון "שעות רצופות" וואָס יעדער בחור האָט באַזונדער געלערנט במשך די ימי הרחמים והסליחות ביי די גרויסע חזרה פון סוף יאָר. צוזאַמען האָט זיך צונויפגעקליבן א סכום פון 5,000 שעה רצופות, און ביים איבערנעמען דעם קוויטל מיט'ן פדיון איז געווען ניכר אויף צורת קדשו די שטאַרקע הנאה וואָס ער האָט פון תלמידיו קרוים בנים. דערביי האָט רבינו שליט"א זיך פונקטליך פאַראינטערעסירט אויף די סדרי הלימוד און אַנדערע פרטים פון די ישיבה, און דאַן וואַרעם אַנגעוואונטשן פאַר די תלמידי הישיבה, רבנן ותלמידיהון.

ומציון יסעדך

נייעס און אנטוויקלונגען פון אונזערע בני ברק'ער מוסדות

מחנכות און סעמינאַר תלמידות הערן דרשה פון ומסב"ג רביצין תליט"א

פאַרגאַנגענעם פרשת שופטים האָט די עטליכע הונדערט תלמידות וואָס ווערן נתחנך אינעם "סעמינאַר" - די עלטערע קלאַסן פון נייַנטע קלאַס און העכער - אין די מיידל שולע פון אונזערע בני ברק'ער מוסדות, אויפגענומען מיט שעצונג די חשוב'ע גאַסט הרבנית הצדיקת מסאַטמאַר-וויליאַמסבורג תליט"א, וועלכע איז אַלס באַרימטע מחנכות, שטאַרק נתפעל געוואָרן מיטצוהאַלטן דעם גאָר הויכן ניוואָ אויף וועלכע די מיידל שולע געפונט זיך ב"ה. די רביצין תליט"א האָט אויפגעטרעטן מיט גאָר א רייכע דרשה פאַר די תלמידות, אין וועלכן זי האָט באַרירט אומצאָליגע פונקטן וואָס איז וויכטיג פאַר א "סאַטמאַרער תלמידה" בכלל, ובפרט אין ארץ ישראל, צו גיין אין די דרכים וואָס דער הייליגער מייסד מרן רביה"ק זי"ע האָט אַלץ געמאָנט און געפאָדערט אין אַלע היניכטן, צניעות, התבדלות מרשעים, נישט רעדן ח"ו קיין עברית, און נאָך פילע ענינים וואָס האָט שטאַרק אויסגענומען ביי די תלמידות.

דערויף האָט די רביצין תליט"א אויפגעטרעטן זונטאָג פאַרמיטאָג ביים צוזאמקומפט פון די נאָנט צו הונדערט מחנכות פון אַלע אָפּטיילונגען אין די מיידל שולע, וועלכע איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין די באַבובער זאל וואָס איז ספעציעל אָפּגעדינגען געוואָרן. נאָנט צו אַנדערהאַלבן שעה האָט די רביצין תליט"א אַרומגערעדט פאַר די מחנכות פאַרשידענע יסודות'דיגע הדרכות, אָנהייבנדיג מיט'ן אַרויסברענגען דעם שעצונג וואָס מ'האָט אומעטום צו די לערערינס און אַלע איינגעשטעלטע, וואָס טראָגן די שווערע אומשטענדן, ווען עס גייען דורך אַזויפיל חדשים וואָס מ'קען לײדער נישט צאָלן געהעריג קיין געהאַלט, דאָך שטרענגן זיי זיך אָן צו טון זייער אַרבעט מיט אַזויפיל געטריישאַפט. די דרשה וואָס איז געווען פיל מיט תוכן האָט שטאַרק באַאיינדרוקט די חשוב'ע מחנכות תחיו, צו וויסן דעם פליכט ביים מחנך זיין די "סאַטמאַרער תלמידות".

ווי אַזוי גרייט מען זיך צום משפט?

עס איז עטליכע טעג פאַר'ן גרויסן יום הדין ומשפט, ווען כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון, יום ראש השנה, האָבן די בחורי חמד תלמידים פון די ישיבה גדולה "מהרי"ט" געהערט פונקטליכע אָנווייזונגען "ווי אַזוי מ'גרייט זיך צום טאָג פון א משפט" וואָס איז איבערגעגעבן געוואָרן פון - ליידער - אייגענעם ערפאַרונג דורך הב' היקר יואל זאב גאָלדשטיין הי"ו וואָס איז בחסדי שמים מרובים קורצלעך פאַר דעם באַפרייט געוואָרן פון יאַפּאַנעזער טורמע. יואל זאב נ"י האָט איבערגעגעבן זיינע הרגשים ביים גרויסן "סיום" וואָס די תלמידי הישיבה האָבן געפראַוועט אויף גאַנץ מסכת "שבועות" וואָס מ'האָט זוכה געווען דורכצולערנען בלויז איבערן זומער זמן העעל"ט אויף שיעור פשוט. זייענדיג א מסכת וואָס ווערט נישט צופיל געלערנט אין עולם הישיבות, איז נישט לייכט געווען צו טרעפן א בוחן, אָבער נאָך לאַנג זוכן האָט מען געטראָפן א תלמיד חכם מופלג, הרה"ג רבי יושע ליבערמאַן שליט"א (בן הג"ר יוסף שליט"א ר"י כושה"ח בעל שו"ת משנת יוסף) וועלכער איז אַלס בקי נפלא אין די מסכת, נתפעל געוואָרן צו הערן די ברייטע ידיעות פון די בחורים. ביים סיום, מיטוואָך פאַר סליחות האָבן די בחורים געהערט די דרשות פון הגה"צ ראש הישיבה שליט"א און פונעם מנה"ר הרה"ג רבי חיים משה לעווי שליט"א. דאַן האָט הב' יואל זאב נ"י איבערגעגעבן זיינע איבערלעבענישן ווי אַזוי עס האָט אויסגעקוקט אין די טעג פאַר'ן באַשטימטן דאַטום צום משפט, דעם שרעק און ערנסטקייט וואָס האָט אים באַנומען, וואָס כ"ש וכ"ש ווען מ'גרייט זיך צו שטעלן פאַר'ן מלך המשפט איז זיכער אַז מ'דאַרף זיך גרייטן דערצו מיט'ן פולסטן ערנסטקייט.

כתה י"ג אין מיידל שולע באַרייכערט

שוין עטליכע יאָר וואָס די הנהלת המוסדות האָבן טראַכט דעם שווערן בודזשעט איינגעשטעלט דעם וויכטיגן אונטערנעמונג צו עפענען א פרישע כתה אין די מיידל שולע "כתה י"ג" (דרייצנ'טע קלאַס) פאַר די תלמידות אינעם אכצנ'טן יאָר וועלכע האָבן דערווייל נישט געטראָפן קיין אַרבעטס-פּאָזיציע אין א אַרבעטס-פּלאַץ וואָס איז צוגעפּאַסט פאַר א "סאַטמאַרער תלמידה". היי-יאָר האָט מען אַריינגעלייגט אַסאַך כוחות גאָר שטאַרק צו באַרייכערן דעם סדר הלימודים אַז די תלמידות זאָלן אַרויסנעמען א פּאַסיגן תכלית פון יעדן טאָג באַזונדער. אויסער די רעגעלמעסיגע קורסן ווי אַזוי צו פירן א אידישע שטוב, וואָס איז צוגעשטעלט פאַר אַלע תלמידות צוזאַמען, זענען דאָ צוויי באַזונדער אָפּטיילונג, איין גרופע תלמידות לערנען זיך ווי אַזוי זיך אומצוגיין מיט יונגע תלמידות וואָס דאַרפן ספעציעלע הילף, ווי אַזוי דאָס צו באַמערקן בכלל, און ווי אַזוי זיך צו באַפאַסן דערמיט בפרט, און די צווייטע גרופע לערנט זיך ווי אַזוי צו פירן א גאַנצע קלאַס מיט תלמידות, וואָס ביידע וועט זיי שטאַרק צונוץ קומען בעזהשי"ת צו טרעפן בקרוב א פּאַסיגע פרנסה אויסזוכט.

אויף אַלע לימודים און קורסן זענען אויפגענומען גאָר פראפעסיאָנעלע לערערינס מיט גאָר אַסאַך ערפאַרונג יעדע אויף איר געביט, פון וועמען די תלמידות הויבן זיך אָן מיט אַזויפיל וויכטיגע ידיעות.

סיומי ספה"ק ויואל משה געפראַוועט

עטליכע חבורות, אברכים מופלגים יוצאי ישיבה"ק האָבן פאַרגאַנגענעם פרשת שופטים מסיים געווען דעם גאַנצן ספה"ק ויואל משה, וואָס מ'האָט דורכגעלערנט בדיבוק חברים מקשיבים יעדע חבורה מיט איר ראש החבורה שליט"א באַזונדער. דער סיום הספה"ק איז געפראַוועט געוואָרן בשעת מלוה מלכה, און דערביי האָט מען געהערט די צענטראַלע דרשה פון הגה"צ ראש הישיבה שליט"א וואָס האָט אַרויסגעברענגט דאָס נחיצות פון כסדר האַלטן פאַר די אויגן די הלכתא גוברתא פון דעם הייליגן ספר, און דער נואם הכבוד איז געווען הרה"ג רבי עזרא בנעט שליט"א מגיד משרים בקהלתינו הק' וועלכער האָט בטוב טעם ודעת אַרויסגעברענגט דעם באַדייט פון א "סאַטמאַרער אינגערמאַן" און וויפיל דאָס איז מחייב צו קענען דעם הייליגן רבי'ן זי"ע'ס דעת קודש.

עמוד התוך

פעולות און אקטיוויטעטן אין אויסלאנד למען קיום המוסדות

פראַקטישער לוח באַשיינט אידישע הייזער

אנ"ש אין ניו יאָרק האָבן אין די טעג פאר יו"ט ערהאלטן דעם נייעם "וואַנט לוח" וואָס איז ספעציעל געאייגענט צו האַלטן אין שטוב אָדער אין געשעפטן\אפיס, מיט ספעציעל גרויסע קעסטלעך אויף יעדן טאָג פון יאָר, צו קענען פאַרצייכענען פאַרשידענע דאַטומען, אנטפוינמטענטס, שמחות וכדומה. איינצייטיג איז דער "לוח" א טעגליכער דערמאָנונג, ווי די הנהלה איז "היינט" און "יעדן טאָג" פון יאָר אָנגעוויזן אויף די וואַרימע שטיצע פון אנ"ש. ובפרט העלפט עס צו צו געדענקן ביי יעדע געלעגנהייט, סיי בעת א שמחה, און סיי ח"ו פאַרקערט, בעת צרה ל"ע, זיך צו באַנוצן מיט די אור-אַלטע סגולה פון "צדקת רבי מאיר בעל הנס" דורכ'ן שטיצן אונזערע הייליגע מוסדות, ואלקא דמאיר עננו.

פרחי עסקנים אַרבעטן פלייסיג אין מאָנטרעאַל

דער כתר שם טוב פון די פעולות נשגבות להחזקת מוסדותינו הק' גרייכט ב"ה ביז גאָר ווייט, ביז אַריבער דעם קאנאדישן גרעניץ, וקנאת סופרים תרבה חכמה, האָט דער געטרייער עסקן נמרץ מוה"ר קלמן אליעזר לעווי הי"ו מנהל האפיס פון מוסדותינו הק' אין מאָנטרעאַל, אָרגאַניזירט דעם דאָרט-נייעם איינשטעל, אַז די "פרחי העסקנים" יונגע קינדער גייען יעדן ער"ש ויום טוב אַרום איבער די הייזער פון שכנים, מיט א פושקע-זעקל פון אונזערע מוסדות, זיי מזכה צו זיין מיט דעם מנהג ישראל, פון געבן צדקה פאַר צדקת רבי מאיר בעל הנס. עס איז געווען א מחזה הוד ווי די יונגע קינדער האָבן זיך צוגעכאַפּט צו די מצוה רבה, און שפירן פאַר א זכי' צו זיין א מיטגליד אינעם לגיון של מלך פון די פילצאָליגע פרחי העסקנים איבער דער גרעיטער ניו יאָרק.

הצלחה'דיגער "בחורים קאַמפּיין" במשך ימי בין הזמנים העעל"ט

ווידעראַמאָל זענען די ימי בין הזמנים העעל"ט אויסגענוצט געוואָרן דורך די בחורי חמד תלמידי ישיבתינו הקדושות איבער ניו יאָרק, אַרומצוגיין שאַפן געלט להחזקת מוסדותינו הק', ווי עס איז איינגעפירט געוואָרן דורך מרן רביה"ק בעל ברך משה זי"ע, און איז דאָס יאָר נתחזק געוואָרן ביתר שאת דורך מרן רבינו הגה"ק שליט"א, וועלכער האָט פאַר בין הזמנים געשריבן א ספעציעלן "מכתב קודש" פאַרלאַנגענדיג פון די בחורים אויסצופירן רצון קדשו פון מרן אביו רביה"ק זי"ע, צו גיין שאַפן געלט פאַר מוסדות יטב לב. עטליכע געטרייע עסקנים צווישן די בחורים האָבן זיך מתנדב געווען מעורר צו זיין זייערע חברים, זיך אונטערצונעמען צו שאַפן געלט במשך די ימי בין הזמנים, און פילע בחורים האָבן אָנהייב בין הזמנים אונטערגעשריבן א כתב הסכם, צו שאַפן געוויסע באַשטימטע סכומים להחזקת המוסדות. דורכאויס די ימי בין הזמנים און ימי חול המועד העעל"ט איז טאַקע געווען א מחזה הוד צו זען ווי די בחורים פירן אויס זייער התחייבות, אַרומגייענדיג שאַפן געלט פאַר מוסדות יטב לב, און אין די איצטיגע טעג האָבן די בחורים די זכי' אַריינצוגיין אל הקודש פנימה, איבערצוגעבן די געשאַפענע סכומים לידיו פונעם משלח מרן רבינו הגה"ק שליט"א.

רייבער אפהאנדלונג איבער

מעות ארץ ישראל

לצדקת רבי מאיר בעל הנס

אידן אין ארץ ישראל דארפן נישט קיין געלט... זיי פעלט נישט קיין געלט...

איינער פון די חשובע אידן וואס זענען ארויפגעקומען מיט די תלמידי בעל שם טוב אין יאר תקל"ז, איז געווען רבי דוד אשכנזי, וועמען מען האט גערופן "רבי דוד הגדול". אויף איינע פון זיינע רייזעס קיין אויסלאנד צו שאפן געלט פאר די אידן אין טבריה האט ער זיך געטראפן מיטן חיד"א זי"ע, וועלכער איז אויך ארום געפארן אלס שד"ר. (רבי דוד איז געפארן, פאר די אשכנזישע אידן. און דער חיד"א איז ארום געפארן פאר די ספרדישע אידן). ביי איינע פון די שמועסן האט אים רבי דוד דערציילט פון זיין הייליגן רבין, רבי אברהם קאליסקער זי"ע. און אז ביי די חסידישע רבי'ס און חסידישע אידן, האלט מען גאר גרויס פון זיין – דעם חיד"א'ס – רבי. הרה"ק בעל אור החיים הקדוש זי"ע.

דער חיד"א שרייבט טאקע אין זיין ספר שם הגדולים ווען דעם אז אין איראפע ביי די חסידישע רבים איז דער אור החיים הקודש זייער חשוב געשעצט.

אויך האט אים ר' דוד דערציילט וועגן די געוואלדיגע עניות פון וואס די אידן אין טבריה ליידן. האט אים דער חיד"א געגעבן אן עצה ער זאל קויפן א לאטערי טיקעט, און ער – דער חיד"א – וועט אים אויסלערנען ווי אזוי מען מאכט א שאלת חלום, און ער וועט אזוי ארום קענען אנפרעגן אין הימל וואס דער נאמבער וואס געווינט וועט זיין, און אזוי וועט ער קענען אהיים שיקן אסאך געלט.

דער חיד"א ז"ל

ער האט טאקע אזוי געטאן, אבער נאכן מאכן דעם שאלת חלום, האט ער פארשריבן דעם נומער נישט קלאר, און אויף איין נומער האט ער נישט געוואוסט צו עס איז א דרייער אדער א פירער. און ער האט באשלאסן אויף איין נומער, און למעשה האט עס נישט געוואונען נאר דער אנדערער נומער. ווען ער איז אהיים געקומען און דערציילט פאר זיין רבין, דעם קאליסקער, וואס דא האט פאסירט, האט אים הרה"ק מקאליסק זי"ע געזאגט, אז ער האט נישט געהאט קיין רעכט צו קויפן א לאטערי טיקעט מיט די געלט פון עניי ארץ ישראל, און ער מוז דאס געלט אפגעבן.

ער האט אים געזאגט: "אידן אין ארץ ישראל דארפן נישט קיין געלט פון קיין לאטערי, ווייל זיי פעלט נישט קיין געלט. די סיבה פארוואס מען גייט פאר זיי נאך געלט, איז כדי מחיה צו זיין און מזכה זיין די נותנים אין חוץ לארץ. על כן דארף מען נישט זוכן קיין עצות פון קיין לאטעריס. מען דארף בלויז ארום גיין צווישן די אידן אין חוץ לארץ, און זיי מזכה זיין מיט מצוות חיזוק ישוב ארץ ישראל. כדי להחיות נפש הנותנים. ארץ ישראל דארף נישט קיין געלט, נאר די אידן פון חוץ לארץ דארף די זכותים פון ארץ ישראל.

על כן: ווען מיר גיבן געלט פאר עניי ארץ ישראל, גיבן מיר נישט פאר זיי. מיר גיבן פאר אונז אליין. זיי האבן גענוג געלט. דער באשעפער האט גענוג געלט וואס ער קען זיי שיקן. ער גיט אונז אבער די געלגנהייט און זכיה צו שטיצן עניי ארץ ישראל, כדי מיר זאלן זיך איינקויפן זכותים.

* * *

מיר האבן געהערט פון מיין טאטן (הרה"ק רבי ברוך מרדכי מקאידאנאוו), און פון אדמו"ר הרה"ק מו"ה שלמה הלוי ז"ל מקארלין און פון הרה"ק מו"ה ברוך נ"ע (פון מעזיבוז), אז עס איז קלאר די זאך, אז אויב וואלט מען געווען געוואוינט צו שטיצן די עניי ארץ ישראל בהרחבה, ובפרט די חברותא קדישא, וואלטן די שטיצער נישט געהאט קיין שום ירידה נישט בגוף און נישט בנפש.

(אין א בריוו פון הרה"ק רבי נח לעכאוויטשער זי"ע, פון יאר תקפ"א. געדרוקט אין ספר "בוצינא דנהורא", עניי ארץ ישראל, דף ש"ט)

* * *

הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע, האט – רעדנדיג פון דאס חשובות וואס שטיצן עניי ארץ ישראל האט – געזאגט: "אפילו ווען ארץ ישראל וואלט ווען געפיסטעוועט, וואלט איך אויך געשיקט אהין געלט, מען זאל עס לייגן אויף א ארץ ישראל שטיין.

(מאמר מרדכי, סלאגים, מערכת הרה"ק ר"מ מפרימישלאן אות ט')

* * *

הרה"ק רבי אברהם קאליסקער האט אמאל געזאגט: אפילו ווען די בני ארץ ישראל וואלטן געגעסן אין גאלדענע שיסלען, וואלטן די בני חוץ לארץ אויך געדארפט שיקן געלט פאר ארץ ישראל.

(אוצר ישראל דף ט)

* * *

אויף די גמרא "כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין ימיו ונוחל את הארץ", האב איך געהערט זאגן פון מיין טאטן (הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב זי"ע), אז מצות צדקה פאר ארץ ישראל וועט אנגערופן "אחת", ווי עס שטייט אחת היא יונתי. אחת ואחת. ודרך שם עולין כל מצוות ותורה ועבודה דרך מצוות צדקה מארץ הקודש, כי זה שער השמים. דעריבער אויב ער איז עוסק אין די מצוה דאן גייען אלע זיינע מצוות ארויף דורך שם, און עס ווערט גערעכנט ווי ער האלט געטאן אלע מצות אין ארץ ישראל

(תורת חיים ליקוטים עמוד ל"ח)

א ווארט פון

אונזערע רבי'ס

זיקוקין דנורא, קורצע און בליציגע ווערטער פון רבותה"ק

וואס הייסט א מלחמה מיט די ציונים

אונז קום מיר זיך צוזאם דאהי און אונז חזר מיר איבער די אלע זאכן, אבער אונז דארף מיר געדענקן, ס'איז דא א גמרא אין בבא מציעא אין פרק הזהב, זאגט די גמרא (דף מח.) דברים ואיכא בהדייהו מעות קאי באבל, דברים וליכא בהדייהו מעות לא קאי באבל, אז מען רעדט בלויז ווערטער אליין און מען געט נישט קיין געלט איז דאס זייער שוואך, דברים ויש בהם מעות, טאמער איז עס דברים און ס'איז דא דערביי געלט, יש בהם משום אבל, דענמאלטס האט עס א תוקף.

דער זיידע ז"ל אין ייטב לב זאגט א טייער ווארט אין פ' תרומה, ער זאגט א איד דארף מקיים זיין ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך, דרש'נט די גמרא אז מען דארף האבן מסירות נפש אויפן גוף און אויפן ממון, אפילו נוטל את נפשך אפילו נוטל את ממונך, זאגט ער אזוי, א מענטש דארף זיך מקבל זיין עול מלכות שמים באהבה, ער דארף זיך יעדן טאג פארשטעלן אז ער איז גרייט אויף מסירות נפש, אפשר איז ער זיך אבער טועה בדמיון, און חלילה אויב ס'זאל קומען א עת נסיון וועט ער נישט האלטן דערביי, ווי אזוי קען א איד זיין א מבין אויף זיך אליין אז ער איז גרייט אויף מסירות נפש אריינצוגיין אין פייער פארן בוכ"ע. זאגט ער אז מען קען זיך דאס אויפרובירן, אויב מען קומט ביי אים בעטן געלט פאר א דבר שבקדושה, א איד ארבעט פאר די געלט א איד פלאגט זיך פאר די געלט, ער קריכט ארויף אויפן בוים, ער פארט אין די מרחקים, ער מוטשעט זיך, ממש א איד ווערט נתעצם מיט די עצם המעות, ער ווערט איינס מיט די געלט, און אז מען בעט ביי אים געלט פאר א דבר שבקדושה און ער גיט עס אוועק איז א סימן אז פונקט ווי ער איז גרייט אויף מסירות נפש פאר ממון, איז ער גרייט אויף מסירות נפש אויפן גוף, אפילו נוטל את נפשך.

אונז דארף מיר וויסן איין זאך, די אידן אין ארץ ישראל די האבן די נסיונות, און ס'שטעלט זיך די שאלה האחיכם יצאו למלחמה, ענקערע ברודער זיצן אין א מלחמה מלחמת ה' בעמלק, ואתם תשבו פה, און מען זיצט רואיג מען זיצט געמיטליך, מען רעדט אז מען פירט א מלחמה, מיט וואס פירט מען א מלחמה?, דברים בעלמא אין בהם משום אבל, בלויז מיט ווערטער דאס הייסט נאך נישט קיין מלחמה!, דברים ויש בהם מעות, אז מען לאזט זיך קאסטן געלט, דאס הייסט געטריי!.

(רבינו שליט"א, יום א' במדבר שנת תש"נ במסיבה להחזקת מוסדות יטב לב)

פושקע אנגעלעגנהייטן

אויס צו ליידיגן א פושקע - אדער פאר א נייע פושקע:

ווילאמסבורג
ר' יעקב הערש צין
(347) 623-5486

קרית יואל
ר' יואל צבי הירשפעלד
(845) 662-4091

בארא פארק
ר' משה חיים קאהן
(718) 812-5249

מאנסי
ר' יואל נפתלי ווייס
(845) 270-2946

מאנטריאל
ר' קלמן אליעזר לעווי
(514)-915-6315

וויכטיגע נומערן פון מוסדות יטב לב

כ״ד

ראשית ממלכתו

עפיזאדן, שטריכן, היסטארישע געשעענישן, ארום דעם התייסדות פון מוסדות יטב לב דסאטמאר

אין קורצן פון פריער: דעם רבי'נס חסידים בני עלי' ונקיי הדעת אין ירושלים ווילן זיך אפטיילן פון די מתפללים אין מארמארישער ביהמ״ד. ביי זיין באזוך אין ירושלים בשנת תרצ״ב איז רביה״ק בעל דברי יואל זי״ע מקריש א גרויסן סכום געלט אנצוהייבן בויען דעם ערשטן אייגענעם פעסטונג אין ירושלים, דער ביהמ״ד אוהל רחל. אינמיטן בויען דעם בנין אין די מאה שערים געגענט, שאפט זיך פארשידענע סכסוכים איבער בעלות פונעם בנין, און זעענדיג אז עס איז נישט לפי רצונו פון רבי'ן זי״ע, עפענט זיך קודם דער ביהמ״ד אין א געדינגענעם לאקאל אויף די בית ישראל גאס, וואו דער ביהמ״ד איז אנגעגאנגען און שפעטער אויך פארגרעסערט געווארן דורכאויס די ערשטע יארן זינט איר התייסדות.

פארהאנדלונגן איבערן בנין ביהמ״ד

בנוגע די פארהאנדלונגען איז פארבליבן אן אינטערסאנטע בריוו וואס הרה״ח ר' ברוך קליין ז״ל האט געהאט אין זיין באזיץ, וואס דעם רבי'נס חסידים האבן בשעתו געשריבן פאר'ן רבי'ן מיט אלע פרטים איבער א הסכם וואס האט געזאלט געשלאסן ווערן, וואס וואלט געווען אויסגעהאלטן לויט יעדנס ווארטש.

דער בריוו לייגט זיך ווי פאלגענד:

ב״ה ג׳ שמות י״ט טבת תרצ״ה פעיה״ק ירושלים תובב״א

הו״מ כ״ק עט״ר מרן הרב דק״ק סאטמאר שליט״א.

אחרי קוה״ש וכל יראת הכבוד מול הדרת גאון קדשו אדמו״ר מרן שליט״א. מתכבדים אנחנו בזה להודיע את כ״ק אדמו״ר מרן שליט״א ההחלטה שנעשה אצלינו בנוגע לבית מדרשינו. אחרי שמו״ה מנחם מאיר ווידער נ״י הגיע הנה ובידו מכתב ודברים בעל פה מן כ״ק אדמו״ר שליט״א, נתאספנו באור ליום ב׳ ויחי להתייעץ איך ועל איזה אופן להביא סוכ״ס דבר הזה לידי גמר.

הוחלט אצלם בהסכמת ר׳ י״א לסלק לו סך מאתיים וחמישים לא״י והוא ימסור רשמית הבית המדרש לכ״ק מרן אדמו״ר שליט״א וכל הפרטים שנדברו מקודם.

אכן על פי סיבה נשתנה הדבר למחרתו וראו זט״ה לנכון לקרא מיד לאסיפה כללית של כל הקהל ואחרי כן יגמרו הדבר. ובאור ליום ג׳ שעה זה נתאספו כל הקהל והוחלט עפ״י רוב גדול של כל הקהל שבית המדרש יכתב רשמית בספר אחוזה של הממשלה (בטאבו) בתור רכוש פרטי של כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א.

עם כניסת עזרת אנשים הי׳ נרשם ששם בית המדרש נקרא בית רחל עפ״י נדבת והשתדלות של כ״ק אדמו״ר שליט״א. ממעל לפתח עזרת אנשים יהי׳ טבלא של שיש לזכר חמותו של מוה״ר י״א שנדבה 70 לא״י עבור הביהמ״ד, ותקרא בית בילא.

סידור הפנימי של בית המדרש עפ״י זט״ה אשר שלשה מהם יבחרו עפ״י דעת הקהל, ושלשה מהמתפללי בית המדרש עפ״י הסכמת כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א. היושב הראש המכריע יהי׳ מי״א נ״י ואריו״ש של ר״י יהי׳ כח ההכרח ביד כ״ק מרן אדמו״ר שליט״א או ביד בא כוחו. כן הוחלט לדרוש ולבקש מכ״ק מרן אדמו״ר שליט״א שיתן בכתב ליד הקהל שבית המדרש בית רחל מוסר לתכלית בית המדרש לאלו האנשים המתפללים שמה כעת ומקבלים ע״ע להתנהג עפ״י התקנות אשר כ״ק אדמו״ר שליט״א הסכים ע״י, וגם לאותם שיבואו אח״כ להסתפח להם ויקבלו ע״ע בתח״י להתנהג עפ״י תקנות אלו.

(אין קורצן ווערט אין דעם בריוו

»»» פארזעצונג אויף קומענדיגן זייט »»»

רביה״ק זי״ע ביים דאווענען אין ביהמ״ד אהל רחל ט״ו תמוז תשי״ב, ווערט געזעהן אונטערן רבי'ן כ״ק אדמו״ר מהר״א זצוק״ל

אין פריערדיגן ארטיקל האבן מיר בעיקר געשריבן איבער הרה״ח ר' חיים יאקאב ז״ל, פונעם רבי'ן זי״ע'ס פייערדיגע חסידים נאך גאר אלס אינגערמאן. אצינד וועלן מיר ממשיך זיין איבער זיין זון הרה״ח ר' משה ז״ל וועלכער איז - ווי דערמאנט - געווען פון די מייסדים פון רבי'נס ערשטער ווינקל אין ארה״ק, דער ביהמ״ד אוהל רחל.

ר' משה ז״ל האט געוואוינט אין די שטאט "ניר-באטור" און איז שוין אלס אינגערמאן געווען באקאנט אלס איינער פון די בני עלי' אין די שטאט. בשנת תרצ״ה האט ער באקומען חשק ארויפצופארן קיין ארץ ישראל, דארט צו לעבן בקדושה. ער איז דאן ארומגעפארן מקבל צו זיין מברכתם פון די צדיקי הדור זצ״ל. צווישן אנדערן איז ער אויך געפארן קיין מונקאטש צו באקומען א ברכה פון הגה״ק בעל מנחת אלעזר זצ״ל. פונקט יענעם שבת ביי שלש סעודות האט דער מונקאטשער רב זצ״ל מיט זיין קנאות דקדושה שטארק געקאכט קעגן די וואס פארן קיין ארץ ישראל זיך דארט צו באזעצן (אויף וואס די ציוניסטן האבן דאן שטארק פאפראגאנדירט.) טראץ וואס ר' משה איז געפארן מיט ריינע כוונות האט ער אבער שוין מורא געהאט, און איז נישט אריין זיך געזעגענען ביים מונקאטשער רב זצ״ל.

ביי אנדערע צדיקים האט ער זיך יא געזעגנט, און באזונדער ביי מרן רביה״ק זי״ע וועלכער האט אים ווארעם אנגעוואונטשן א דרך צלחה. הארט איידערן ארויספארן האט ער זיך געזעגנט מיט זיין שטאטס-רב הגה״ק רבי נפתלי טייטלבוים זצ״ל אבד״ק נירבאטור, וועלכער האט צוליב זיין חשיבות באפוילן איינעם פון די באי ביתו אז ער זאל באגלייטן ר' משה'ן בשליחותו ביז סוף גאס.

זכר חסידים לברכה

הרב החסיד

ר' משה יאקאב ז״ל

"הנקרא" ר' משה באטורער

רבי משה ז״ל איז אנגעקומען קיין ארץ ישראל שבט תרצ״ה, ממש אין די צייט-אפשניט וואס דעם רבי'נס ביהמ״ד "אוהל רחל" איז נתייסד געווארן, און ער איז גלייך געווארן פון די חשוב'ע מתפללים און פון די פני פון די קהלה. דאס אנוועזנהייט פון אזא איד ווי "ר' משה באטורער" האט פיל צוגעגעבן צום חן פונעם ביהמ״ד, זייענדיג א געהויבענער איד, משכמו ולמעלה, מיט גאר דערהויבענע השגות. ביינאכט פלעגט ער זיך לייגן שלאפן מיט א "הוט" אנגעטון, און אלץ איז ער נאר געשלאפן אויפ'ן "בריית" פון די בעט. יעדן חודש האט ער מסיים געווען ששה סדרי משנה, און זיין גאנצע התנהגות איז געווען מלא וגדוש מיט יראת שמים און חסידות. ביי זיין פטירה אין ניו יארק (ווי נעברענגט ווייטער) האט מרן רביה״ק בעל ברך משה זי״ע אים מספיד געווען בפני מטתו, און האט דערביי זיך אויסגעדרוקט "דאס יראת שמים האט אראפגעשיינט פון זיין פנים".

ער האט יארן לאנג געדינט אלס "גבאי" אינעם ביהמ״ד אוהל רחל, און איז געווען מסור בכל נימי לבבו ונפשו פאר אלע געברויכן פונעם ביהמ״ד. אין דברי יואל מכתבים איז געדרוקט א חלק פון א מכתב קודש וואס מרן רביה״ק זי״ע האט אים געשריבן איבער פארשידענע ענינים פונעם ביהמ״ד.

אין די ערשטע יארן וואוינענדיג אין ירושלים עיה״ק האט רבי משה ז״ל זיך שטארק געמוטשעט אויף פרנסה. ער האט דאן זיך כסדר מזכיר געווען ביי הרה״ק רבי שלמה'קע זוויהעלער זצ״ל אויף הצלחה בפרנסה, זאגענדיג אז ער האט נישט קיין "לחם לאכול". האט רבי שלמה'קע זצ״ל אים איינמאל געזאגט בל״ק: "גלייבט מיר ר' משה, איך קען אידן וואס מאכן פינף פונט א וואך (א גרויסער סכום בימים ההם) און זיי פלאגן זיך דאס אויסצוגעבן פאר דאקטוירים..." זינט דאן האט רבי משה ז״ל שוין אויפגעהערט צו בעטן אויף הרחבה.

ער האט א שטיק צייט געארבעט אין די בארימטע "שערי צדק שפיטאל" אין ירושלים. נאך עטליכע טעג דארט ארבעטן איז רבי משה ז״ל צוגעגאנגען צום אנפירער פונעם שפיטאל, דער בארימטער דאקטאר וואלאך, און אים אריינגעגעבן זיין רעזיגנאציע פון די ארבעט, זאגענדיג אז די ארבעט זיך צו דרייען מיט פארשידענע סארט שפיטאל-געהילפן, מענער און פרויען איז נישט פאר אים. דער ערליכער דאקטאר וואלאך האט אים זייער געבעטן אז ער זאל בלייבן, זאגענדיג אז אזעלכע אידן ווי אים דארף ער נייטיג אין שפיטאל, אבער רבי משה האט אויפגעגעבן די ארבעט, טראץ דעם פארלוסט פון אזא גוטע פרנסה.

איידערן פארלאזן דעם שפיטאל האט דאקטאר וואלאך אים געבעטן אז ער זאל אים זאגן כאטש איין זאך וואס ער האט באמערקט

»»» פארזעצונג אויף קומענדיגן זייט »»»

«« פאָרזעצונג פון פריערדיגע זייט ««

אַרויסגעברענגט, אַז מיט געווויסע תנאים איז יעדער מסכים אַז דער ביהמ״ד זאָל ווערן איבערגעשריבן געצליך אויפ׳ן רבינס נאָמען (ווי שוין ערווענט איז דער רבי זי״ע שטאַרק געשטאַנען אויף דעם אַז דער ביהמ״ד זאָל דווקא זיין איבערגעשריבן אויף זיין נאָמען, כדי צו קענען האָבן דעם פולקאָמען בעלות ביים איינפירן די וויכטיגע תקנות וואָס ער האָט איינגעזען פאַר נויטיג פאַר׳ן ערליכער קיום פונעם ביהמ״ד.) עס איז אויך באַשלאָסן געוואָרן אַז דער ביהמ״ד וועט גערופן ווערן ״בית רחל״ (לשמה ולזכרה פון רבי׳נס טאָכטער הרבנית הצדיקת רחל ע״ה) און העכער די ווייבער שול וועט מען שטעלן א מארמארנעם טאָוועל מיט נאָמען ״בית בילא״ לשמה וזכרה פון די שוויגער פון ר׳ י״א (דער אָריגינעלער אייגענטומער פונעם פלאַץ וואו דאָס ביהמ״ד איז געבויט געוואָרן אויף די מאה שערים גאַס) וועלכע האָט מנדב געווען געלט פאַר׳ן בנין. אויף צו פירן דעם ביהמ״ד וועט דער רבי אויסקלויבן דריי מיטגלידער, און די מתפללים וועלן דערצו עקסטער אויסקלויבן נאָך דריי מיטגלידער וואָס זיי וועלן זיין די טובי הקהלה. אויך בעט מען אַז דער רבי זאָל שרייבן בכתב אַז ער געט איבער דעם ביהמ״ד פאַר די מתפללים וואָס שרייבן אונטער זיך צו פירן לויט די תקנות אויף וואָס דער רבי איז מסכים, און אויך פאַר די וואָס קומען שפעטער צו אַלס בני הקהלה, און שרייבן אונטער אויף די תקנות.)

דער נייער ביהמ״ד

ווי שוין געברענגט אין די פריערדיגע אַרטיקלען האָט אָבער דער רבי זי״ע פאַרשטאַנען אַז די אייגענטומער און די וואָס שטייען מיט אים האַלטן נישט ביים איבערגעבן דעם בעלות, און ווילן האָבן געוויסע רעכטן שלא כרצונו, וואָס דעריבער האָט זיך ווייטער פאַרצויגן דער סכסוך איבערן ביהמ״ד. זעענדיג אַז מ׳קומט סיידוי נישט לעמק השוה האָט מען שפעטער באַשלאָסן אַז די אייגענטומער האָבן צוריקגעגעבן די ״איינגאבע געלט״ די דריי הונדערט לעי וואָס דער רבי זי״ע האָט געהאַט איינגעשטעלט ביי א פאַרמיטלער פאַר דעם בנין, און דער בנין וועט פאַרבלייבן ביי די אייגענטומער. דער בנין איז טאַקע דערנאָך פאַרענדיגט געוואָרן, און א טייל פון די מתפללים אינעם מארמארישער ביהמ״ד וואָס זענען נישט געווען דעם רבי׳נס חסידים האָבן זיך דאָרט קובע מקום געווען לתפלתם.

דעם רבי׳נס חסידים האָבן אויף דערווייל זיך פלאַצירט אינעם געדיינגענעם לאָקאַל אויף די בית ישראל גאַס, און מ׳האָט כסדר געזוכט א פאַסיגן פלאַץ וואו מ׳זאָל פערמענאַנט זיך קובע מקום זיין לתורה ותפלה.

עטליכע יאָר שפעטער, בשנת תרצ״ח איז אויפגעקומען דער פלאַן אָפצוקויפן דעם ביהמ״ד אויף די שערי פינה גאַס ביים ווינקל פון מאה שערים (היינט איז דאָס אויף די חבקוק גאַס) וואָס האָט ביז דאַן באַלאַנגט פאַר׳ן טשאַקאָווער רב כ״ק הגה״צ רבי יעקב הלברשטאם זצ״ל (פאָטער פון כ״ק הגאון הצדיק רבי משה זצ״ל חבר הבד״ץ בירושלים עיה״ק בעל שו״ת דברי משה). דער טשאַקאָווער רב זצ״ל איז דאַן געפאָרן קיין אַמעריקע, און אַזוי איז דאָס געווען גאָר א צוגעפאַסטער לאָקאַל פאַר׳ן רבי׳נס חסידים, וויבאלד שוין גרייט מיט אַלע צוגעהערן.

עטליכע חסידים פון רבי׳ן זי״ע האָבן זיך אַריינגעלייגט אין דעם הינזיכט, ובפרט הרב החסיד ר׳ משה יאַקאָב ז״ל (איבער וועמען מיר שרייבן אַצינד אינעם מדור ״זכר חסידים לברכה״) און הרב החסיד ר׳ ברוך קליין ז״ל וועלכע האָבן אין די נאָכפאָלגענדע יאָרן געדינט אַלס גבאים אינעם ביהמ״ד.

מ׳האָט פאַרגעשלאָגן דעם פלאַן פאַר׳ן רבי׳ן זי״ע, און עס האָט אים זייער געפעלן, ובעצת וברכת קדשו האָט מען צוגעטרעטן צום מקח אָפצודינגען דעם ביהמ״ד. א גרויסער טייל פון די הוצאות זענען פינאַנצירט געוואָרן דורך די מתפללים זעלבסט, ובפרט דורך א חשוב׳ער נדבן וואָס האָט זיך חודש׳ליך געלאָזט קאָסטן גרויסע סכומים (ווי מיר וועלן אי״ה שילדערן קומענדיגן חודש.) אויסער דעם האָט דער רבי זי״ע זעלבסט כסדר געשיקט גרויסע סכומים געלט פון חו״ל כדי צו קענען פינאַנצירן די הוצאות פונעם ביהמ״ד, און מ׳האָט געזען בחוש די שמחה וואָס דער רבי האָט, אַז עס ווערט פאַרווירקליכט זיין פיליעריגע שטרעבונג צו האָבן אַן אייגענעם ווינקל בחוצות עיה״ק ירושלים ת״ו.

פאַרזעצונג קומט אי״ה.

רביה״ק זי״ע ארויסגייענדיג פון ביהמ״ד אהל רחל אין ירושלים

דער רבי מרן בעל ברך משה זי״ע ביים דאווענען אין ביהמ״ד אוהל רחל אין ירושלים

«« פאַרזעצונג פון פריערדיגע זייט ««

מיט וואָס מ׳קען נאָך מער הייבן דעם ניווא פונעם שפיטאָל. האָט רבי משה ז״ל געזאָגט אַז ווי ער זעט קען מען זיך אָפט צומישן צווישן די מילכיגע און פליישיגע לעפלעך. דעריבער האַלט ער אַז מ׳דאַרף ווען מאַכן א לעכל אין די מילכיגע לעפלעך אַלס א סימן אַז דאָס איז מילכיג. דאָקטאָר וואלאך האָט גלייך אָנגענומען דעם פאָרשלאָג, און ביז צום היינטיגן טאָג איז דאָס אַזוי איינגעשטעלט אין די ״שערי צדק שפיטאָל״ אַלעס אויף דער איניציאַטיוו פון רבי משה ז״ל.

רבי משה ז״ל ער איז געווען אדוק ומקושר צום רבי׳ן זי״ע, און איז געווען אויסגעקאָכט אין רבי׳נס הייליגע ספרים. זינט עס איז ערשינען דער ספה״ק ״על הגאולה ועל התמורה״ האָט ער יעדן טאָג געלערנט אין דעם ספר א שיעור קבוע. זייענדיג אויסגעקאָכט אין רבי׳נס שיטה און אין זיינע הייליגע ספרים, האָט ער מדעת עצמו מברר געווען אַז לויט דעת קדשו פון רבי׳ן טאָר מען נישט גיין אויפ׳ן ״הר הזיתים״ און אין זיין ״על הגאולה״ האָט ער געהאָט צונעשריבן א בירור אויף דעם לויט ווי עס קומט אויס פון רבי׳נס ווערטער. ער האָט טאַקע כל ימיו זיך מונע געווען פון צו גיין אויפ׳ן הר הזיתים.

זייענדיג אַזוי אויסגעקאָכט בשיטתו הבהירה פון רבי׳ן זי״ע האָט ער טאַקע מדעת עצמו פאַרשטאַנען דאָס וואָס אַנדערע האָבן נישט אַזוי לייכט פאַרשטאַנען. גלייך נאָכן חורבן פון די ששת ימי אפילה, ווען די ציונים האָבן צווישן אַנדערן, באַוויזן איינצונעמען דעם כותל המערבי, האָט אויף די ״אידישע גאַס״ געהערשט א שטאַרקער התלהבות צו גיין צום ״כותל״. און אין איינע פון די טעג האָט ר׳ משה ז״ל געטראָפן א היימישן איד. פרעגט אים רבי משה פון וואו ער קומט. ענטפערט יענער אַז ער קומט פון כותל. (מ׳האָט נאָך דאַן נישט געוואוסט דעת קדשו פון רבי׳ן זי״ע.) האָט רבי משה ז״ל אים געזאָגט מיט התרגשות ״וואָס הייסט מ׳גייט? מ׳גייט נישט פאַר מ׳ווייסט וואָס דער רבי האַלט!״.

וכך הוה. יענע וואָך ביי די פייערדיגע שלש סעודות תורה האָט דער רבי זי״ע אַרויסגעברענגט בין הדברים דעתו הגדולה אַז עס איז אסור צו גיין צום כותל, כידוע. אַזוי האָט רבי משה שוין אַליינס פאַרשטאַנען אַז מ׳קען נישט גיין אָנעם הערן וואָס דער רבי האַלט.

בשנת תשל״ה איז רבי משה ז״ל אַרויסגעקומען קיין ניו יאָרק זיך מסתופף צו זיין בצ״ק פון מרן רביה״ק בעל דברי יואל זי״ע, און דער רבי האָט אים דאַן באַפוילן אַז ער זאָל שוין דאָהי בלייבן. ער האָט זיך טאַקע דאַן באַזעצט אין וויליאַמסבורג, אויף די ראָדני סט. גאַס, און איז געווען מותיקי המתפללים אין ביהמ״ד הגדול דקהלתינו הק׳ וואו ער איז געווען א דמות דיוקן פון א פאַרצייטישער ירושלימ׳ער טיפ איד, מלא וקדוש מיט חסידות און צדקות.

אין די שפעטערע יאָרן האָט ער געוואוינט ביי זיין איידעם כ״ק אדמו״ר מקאַרלסבורג שליט״א, ביז צו זיין פטירה ביום כ״ז ניסן תשמ״ט אין טיפן עלטער.

ער האָט איבערגעלאָזט זיינע חשוב׳ע קינדער: בניו: הרב החסיד ר׳ נחמן שליט״א מוותיקי אנ״ש ומנקיי הדעת שבירושלים עיה״ק, און הרה״ח ר׳ ישראל הי״ו סופר סת״ם אין וויליאַמסבורג. און די טעכטער, מרת שפילמאַן ע״ה אשת הרה״ח ר׳ שלמה אלעזר ז״ל מחשובי אנ״ש אין וויליאַמסבורג. און תלחט״א הרבנית מקאַרלסבורג תליט״א א״ח כ״ק אדמו״ר רבי ברוך כהנא מקאַרלסבורג שליט״א.

יהא זכרו ברוך.

רביה״ק בעל ברך משה זי״ע און יבלח״ט כ״ק מרן רבינו שליט״א ביים קבלת פנים אין ביהמ״ד אהל רחל תשנ״ד

חוֹדֶשׁ מַרְחֶשְׁוָן: דִי לִיפְּן שָׁאקְלֶען זִיךְ נָאךְ...

פָּארְוָוארְט

אָנְגֶעהוֹיבְּן פוּן דֶעם חוֹדֶשׁ אוּן וַוייטֶער וֶועלְן מִיר בעז״ה וִוידְמֶען אַ בַּאזוּנְדֶערְן קָאלוּם פַאר דִי חֲשׁוּבִ׳עֶ קִינְדֶער שיחי׳ וואו עֶס וֶועלְן בעז״ה גֶעדְרוּקְט וֶוערְן אִינְטֶערֶסַאנְטֶע מַעֲשִׂיּוֹת אוּן עֶפִּיזָאדְן אִיבֶּער דִי גְרוֹיסְקַייט פוּן צִדְקַת רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס אוֹיף אַ לַייכְטֶע שְׁפְּרַאךְ גֶעאַייגֶנְט פַאר יוּנְגֶע קִינְדֶער.

דִי יוּנְגֶע קִינְדֶער טוּעֶן הַיינְט צוּ טָאגְס פַארְנֶעמֶען אַ פְּרָאמִינֶענְטְן אָרְט אִין דִי עֲסְקָנוּת פַאר דִי הֵיילִיגֶע מוֹסְדוֹת יַטֵּב לֵב, אַרוּמְגַייעֶנְדִיג מִיט דִי יַטֵּב לֵב פּוּשְׁקֶעס יֶעדְן עֶרֶב שַׁבָּת ווי״ט פוּן וֶועלְכְן עֶס הָאבְּן זִיךְ שׁוֹין אָנְגֶעזַאמֶעלְט בַּאדַייטֶנְדֶע סוּמֶעס וָואס מִיר הָאבְּן גֶעקֶענְט שִׁיקְן קֵיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל צוּ פַארְלַייכְטֶערְן פַאר דִי גֶעטְרַייעֶ מְלַמְּדִים וּכְלֵי קוֹדֶשׁ.

עֶס אִיז יָדוּעַ פַאר אנ״ש דַעַת קָדְשׁוֹ פוּן רביה״ק בַּעַל דִבְרֵי יוֹאֵל זי״ע אִיבֶּער דֶעם עִנְיָן פוּן גֵיין נָאךְ גֶעלְט אַז מֶען דַארְף זִיךְ דָאס שׁוֹין אַייְנְגֶעווֹאוֹינֶען יוּנְגֶערְהֵייט, דֶער רֶבִּי הָאט זִיךְ אַמָאל אוֹיסְגֶעדְרוּקְט בלשי״ק אַז מֶען קֶען וֶוערְן אַ אִיד פוּן 70 יָאר אוּן נִישְׁט וִויסְן וִויאַזוֹי אַ טוֹבָה צוּ טוּן פַאר אַ צְוֵוייטְן אִיד.

אַצִּינְד וֶוען מִיר פַארְבְּרַייטֶערְן אוּנְזֶער חוֹדְשׁ׳לִיכֶע אוֹיסְגַאבֶּע אִיז אַ פַּאסִיגֶע גֶעלֶעגְנְהֵייט צוּ וִוידְמֶען אַ בַּאזוּנְדֶערְן אָפְּטֵיילוּנְג פַאר דִי חֲשׁוּבִ׳עֶ קִינְדֶער וִוי זֵיי וֶועלְן קֶענֶען שֶׁעפְּן פִילֶע יְדִיעוֹת אִיבֶּער דִי עִנְיָנִים פוּן דִי הֵיילִיגֶע צְדָקָה פוּן רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס.

אוֹיךְ וֶועלְן מִיר יֶעדֶע חוֹדֶשׁ אַרַיינְשְׁטֶעלְן אַלְטֶע הִיסְטָארִישֶׁע בִּילְדֶער פוּן דִי תְּקוּפָה וֶוען דֶער רֶבִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט גֶעגְרִינְדֶעט דִי מוֹסְדוֹת יַטֵּב לֵב, וָואס דָאס וֶועט זִיכֶער זַיין אִינְטֶערֶסַאנְט פַאר דִי חֲשׁוּבִ׳עֶ קִינְדֶער

בַּיי דִי עֶנְדֶע פוּן דִי מַעֲשֶׂה וֶועלְן מִיר פַארְשְׁטֶעלְן עֶטְלִיכֶע פְרַאגְן פַאר דִי קִינְדֶער אִיבֶּער דִי מַעֲשֶׂה כְּדֵי דִי קִינְדֶער זָאלְן טַאקֶע אַרַיינְנֶעמֶען אִין קָאפּ דִי מוּסַר הַשֵּׂכֶל דֶערְפוּן.

דֶער הֵיילִיגֶער רִיזְשִׁנֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט גֶעזָאגְט אַ טַעַם פַארְוָואס דֶער חוֹדֶשׁ חֶשְׁוָן וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן מַרְחֶשְׁוָן, וַוייל דָאס אִיז אַ לָשׁוֹן פוּן "רְחוּשֵׁי מְרַחֲשִׁין שִׂפְוָתֵיהּ" וָואס דָאס טַייטְשְׁט אַז דִי לִיפְּן שָׁאקְלֶען זִיךְ, וַוייל אַזוֹי וִוי מֶען שְׁטֵייט נָאךְ גְלַייךְ נָאךְ דִי הֵיילִיגֶע טֶעג פוּן חוֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי וֶוען אִידִישֶׁע קִינְדֶער הָאבְּן מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען אַזוֹיפִיל תְּפִלּוֹת צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער, שָׁאקְלֶען זִיךְ נָאךְ דִי לִיפְּן פוּן תְּפִלּוֹת צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער.

דִי יֶעצְטִיגֶע טֶעג וֶוען מֶען גֵייט אַרַיין אִין חוֹדֶשׁ חֶשְׁוָן עֶנְדִיגְן זִיךְ דִי תְּפִלּוֹת פוּן דִי הֵיילִיגֶע טֶעג אוּן מִיר הָאפְן אַז דִי אַלֶע תְּפִלּוֹת וָואס מִיר הָאבְּן מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען וֶועלְן אַרוֹיפְגֵיין אוֹיבְן אִין הִימְל צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער אוּן מֶען וֶועט אוֹיס׳פּוֹעַל׳ן אַלֶעס גוּטְס אוֹיף אַ גַאנְץ יָאר.

וֶועלְן מִיר דֶערִיבֶּער בְּרֶענְגֶען אַ מַעֲשֶׂה, וואו מִיר וֶועלְן זֶען אִין וֶועלְכְן זְכוּת דִי תְּפִלּוֹת פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער גֵייעֶן אַרוֹיף אִין הִימְל.

*

מִיט צְוֵויי הוּנְדֶערְט אוּן פִיר אוּן דְרַייסִיג יָאר צוּרִיק אִין חוֹדֶשׁ אֱלוּל פוּן יָאר תקל״ז הָאבְּן זִיךְ צוּזַאמְגֶענוּמֶען אַ חַבּוּרָה פוּן דְרֵיי הוּנְדֶערְט אִידְן וָואס זֶענֶען גֶעוֶוען תַּלְמִידִים אוּן חֲסִידִים פוּן דֶעם הֵיילִיגְן בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אוּן זֵיי זֶענֶען גֶעפָארְן קֵיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זִיךְ צוּ בַּאזֶעצְן דָארְט, צוּ קֶענֶען דִינֶען דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן בִּקְדוּשָּׁה וְטַהֲרָה אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

דִי נְסִיעָה אִיז אָנְגֶעפִירְט גֶעוָוארְן דוּרְךְ גְרוֹיסֶע צַדִּיקִים אִין שְׁפִּיץ פוּן הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדְל וִויטֶעפְּסְקֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אוּן הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אוּן נָאךְ אַסַאךְ צַדִּיקִים, אַמָאלִיגֶע צַייטְן אִיז אַזַא נְסִיעָה נִישְׁט גֶעוֶוען אַזוֹי גְרִינְג וִוי הַיינְט, מֶען אִיז גֶעפָארְן אַ לַאנְגֶע צַייט מִיט אַ שִׁיף אוּן מֶען אִיז גֶעוֶוען דִי גַאנְצֶע צַייט אִין אַ גְרוֹיסֶע סַכָּנָה אַז דִי שִׁיף זָאל ח״ו נִישְׁט אַיינְזִינְקֶען פוּן אַ שְׁטוּרֶעם וִוינְט אָדֶער עֶס זָאל ח״ו נִישְׁט פַארְכַאפְּט וֶוערְן פוּן יַם רוֹיבֶּערְס, אַזַא שְׁוֶוערֶע נְסִיעָה אִיז גֶעוֶוען מַמָּשׁ מְסִירוּת נֶפֶשׁ פוּן דִי הֵיילִיגֶע צַדִּיקִים וֶועלְכֶע הָאבְּן אַלֶעס גֶעטוּן כְּדֵי צוּ קֶענֶען דִינֶען דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן מִיט מֶער קְדוּשָּׁה אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וֶוען דִי הֵיילִיגֶע חַבְרַיָא אִיז עֶנְדְלִיךְ אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דִי יַם בָּארְטֶענֶעס פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָאבְּן זֵיי זִיךְ צוּם עֶרְשְׁט בַּאזֶעצְט אִין דִי שְׁטָאט צְפַת. אִין יֶענֶע צַייט הָאט גֶעהֶערְשְׁט אַ גְרוֹיסֶע הוּנְגֶער ל״ע אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נָאכְדֶעם וָואס אַ שְׁוֶוערֶע מַכָּה פוּן הֵיישֶׁערִיק הָאט בַּאטְרָאפְן דָאס לַאנְד אַ קוּרְצֶע צַייט פְרִיעֶר, זֶעעֶנְדִיג דֶעם גְרוֹיסְן אָרִימְקַייט פוּן וָואס דִי עֶרְלִיכֶע אִידְן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לַיידְן זֵייעֶר שְׁטַארְק, הָאבְּן דִי צְוֵויי הֵיילִיגֶע מַנְהִיגִים פוּן דִי חַבְרַיָא קַדִּישָׁא רַבִּי מֶענְדֶעלֶע וִויטֶעפְּסְקֶער אוּן רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער בַּאשְׁלָאסְן צוּ בַּאשְׁטִימֶען אֵיינֶעם פוּן דִי חַבְרַיָא קַדִּישָׁא רַבִּי יִשְׂרָאֵל פָּאלִיצְקֶער אַלְס שְׁלוּחָא דְרַבָּנָן, עֶר זָאל אַרוֹיסְפָארְן קֵיין חוּץ לָאָרֶץ מְעוֹרֵר צוּ זַיין דִי אִידְן אִיבֶּער דִי וֶועלְט זֵיי זָאלְן פַארְמֶערְן זֵייעֶר שְׁטִיצֶע פַאר דִי עֶרְלִיכֶע אִידְן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי יִשְׂרָאֵל אִיז טַאקֶע אַרוֹיסְגֶעפָארְן אִין יָאר תקל״ח קֵיין טֶערְקַיי אוּן דֶערְנָאךְ קֵיין פּוֹילְן אוּן רוּסְלַאנְד אוּן עֶר הָאט טַאקֶע בַּאוִויזְן צוּ שַׁאפְן רֵיזִיגֶע סְכוּמִים פַאר דִי אִידְן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עֶר הָאט אָבֶּער לַיידֶער אוֹיסְגֶעהוֹיכְט זַיין הֵיילִיגֶע נְשָׁמָה נָאךְ זַייעֶנְדִיג אוּנְטֶערְוֶועגְנְס, אוּן עֶר אִיז בַּאעֶרְדִיגְט גֶעוָוארְן אִין דִי שְׁטָאט פַאסְטוֹב נֶעבְּן דֶעם הֵיילִיגְן צִיּוּן פוּן הרה״ק ר׳ אַבְרָהָם הַמַּלְאָךְ דֶער זוּן פוּנֶעם הֵיילִיגְן מֶעזְרִיטְשֶׁער מַגִּיד.

מִיט עֶטְלִיכֶע יָאר שְׁפֶּעטֶער אִין יָאר תקמ״א זֶענֶען דִי חַבְרַיָא קַדִּישָׁא דוּרְכְגֶעגַאנְגֶען פַארְשִׁידֶענֶע שְׁוֶועריְקַייטְן אִין דִי שְׁטָאט צְפַת, דֶערִיבֶּער זֶענֶען זֵיי אַרִיבֶּער וואוֹינֶען אִין דִי שְׁטָאט טְבֶרְיָה, וואו זֵיי הָאבְּן אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט אַ בֵּית הַמִּדְרָשׁ, וָואס שְׁטֵייט נָאךְ בִּיז צוּם הַיינְטִיגְן טָאג. הרה״ק ר׳ מֶענְדֶעלֶע וִויטֶעפְּסְקֶער אִיז אַרִיבֶּער צוּם עֶרְשְׁט, אוּן אַ צַייט שְׁפֶּעטֶער הָאט נָאכְגֶעפָאלְגְט הרה״ק ר׳ אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער. דָארְט הָאבְּן זֵיי גֶעקֶענְט זִיצְן אוּן עוֹסֵק זַיין אִין תּוֹרָה אוּן אִין עֲבוֹדַת ה׳ אָן קֵיין שׁוּם שְׁטֶערוּנְגֶען דוּרְךְ דִי גֶעלְד וָואס אִיז גֶעשִׁיקְט גֶעוָוארְן פוּן דִי אִידְן פוּן חוּץ לָאָרֶץ.

מִיט זִיבְּן יָאר שְׁפֶּעטֶער אִין חוֹדֶשׁ אִיָּיר תקמ״ח אִיז דֶער הֵיילִיגֶער רַבִּי ר׳ מֶענְדֶעלֶע וִויטֶעפְּסְקֶער נִסְתַּלֵּק גֶעוָוארְן אִיבֶּערְלָאזְנְדִיג דִי גַאנְצֶע חַבְרַיָא אוּנְטֶער דִי פִירֶערְשַׁאפְט פוּן רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער וֶועלְכֶער הָאט פוּן דֶעמָאלְטְס אָן זִיךְ גֶעזָארְגְט פַאר דִי גֶעבְּרוֹיכְן פוּן דִי גַאנְצֶע חַבְרַיָא אַז זֵיי זָאלְן קֶענֶען וַוייטֶער דִינֶען דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן אוּמְגֶעשְׁטֶערְט, אוּן וַוייטֶער בַּאקוּמֶען שְׁטִיצֶע פוּן דִי אִידְן פוּן חוּץ לָאָרֶץ.

דֶער בֵּית הַמִּדְרָשׁ פוּן רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער אִין דִי שְׁטָאט טְבֶרְיָה אִיז גֶעוֶוען נִישְׁט וַוייט פוּן דֶעם יַם כִּנֶּרֶת, אוּן דֶער צַדִּיק פְלֶעגְט זִיךְ שְׁטֶענְדִיג טוֹבְל׳ן אִין דֶעם יַם כִּנֶּרֶת. אֵיינְמָאל הָאט פַּאסִירְט אַ מַעֲשֶׂה אִין דֶעם הֵיילִיגְן טָאג רֹאשׁ הַשָּׁנָה וֶוען דֶער הֵיילִיגֶער רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער אִיז גֶעגַאנְגֶען זִיךְ טוֹבְל׳ן אִין דֶעם יַם כִּנֶּרֶת פַאר תְּקִיעַת שׁוֹפָר, הָאט עֶר זִיךְ זֵייעֶר פַארְזוֹימְט אוּן עֶר אִיז נִישְׁט צוּרִיקְגֶעקוּמֶען אִין בֵּיהַמֶּ״ד בְּלָאזְן שׁוֹפָר, דִי גַאנְצֶע חַבְרַיָא אִיז גֶעשְׁטַאנֶען אוּן גֶעוַוארְט אוֹיף תְּקִיעַת שׁוֹפָר אָבֶּער דֶער רַבִּי קוּמְט נִישְׁט אָן. זֵיי זֶענֶען שׁוֹין גֶעוָוארְן זֵייעֶר בַּאזָארְגְט וָואס עֶס הָאט פַּאסִירְט מִיט זֵייעֶר רֶבִּי׳ן אַז עֶר פַארְזוֹימְט זִיךְ אַזוֹי לַאנְג אוּן עֶר קוּמְט נִישְׁט צוּרִיק.

בִּיז עֶנְדְלִיךְ נָאךְ אַ לַאנְגֶע צַייט וַוארְטְן עֶפְנְט זִיךְ דִי טִיר פוּנֶעם בֵּיהַמֶּ״ד אוּן רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער קוּמְט אַרַיין אוּן עֶר פַארְצֵיילְט פַאר דִי חַבְרַיָא אַ מוֹרָא׳דִיגֶע זַאךְ:

ווִיסְן זָאלְט אִיר אַז אַלֶע תְּפִלּוֹת פוּן כְּלַל יִשְׂרָאֵל אִיבֶּער דִי וֶועלְט גֵייעֶן אַרִיבֶּער אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דוּרְכ׳ן יַם כִּנֶּרֶת בִּיז צוּם מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה, אוּן פוּן דָארְט גֵייעֶן אַלֶע תְּפִילּוֹת אַרוֹיף אִין הִימְל, אָבֶּער אַזוֹי וִוי אִין דֶעם פַארְגַאנְגֶענֶעם יָאר הָאבְּן דִי אִידְן פוּן חוּץ לָאָרֶץ נִישְׁט גֶעשִׁיקְט גֶענוּג גֶעלְט פַאר דִי אִידְן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, דֶערִיבֶּער הָאט דֶער יַם כִּנֶּרֶת נִישְׁט גֶעוָואלְט אַדוּרְךְ לָאזְן דִי תְּפִלּוֹת פוּן דִי אִידְן פוּן חוּץ לָאָרֶץ אַז זֵיי זָאלְן קֶענֶען אַרוֹיפְגֵיין אִין הִימְל. וֶועגְן דֶעם הָאבּ אִיךְ מִיךְ פַארְזוֹימְט אַזוֹי לַאנְג זִיךְ אַיינְצוּ׳טַעֲנָה׳ן מִיט׳ן יַם אַז עֶר זָאל דוּרְכְלָאזְן דִי תְּפִילּוֹת, אִין אִיךְ הָאבּ צוּגֶעזָאגְט פַאר׳ן יַם אַז פוּן הַיינְט אוּן וַוייטֶער וֶועל אִיךְ מִיךְ מֶער אָנְשְׁטְרֶענְגֶען צוּ בֶּעטְן פוּן דִי אִידְן פוּן חוּץ לָאָרֶץ אַז זֵיי זָאלְן שִׁיקְן מֶער גֶעלְט קֵיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דֶעמָאלְטְס הָאט דֶער יַם נָאכְגֶעגֶעבְּן אוּן

»»» פארזעצונג אויף קומענדיגן זייט »»»

די ענטפערס קען מען אריין שיקן צו אונז דורך:
פעקס: 866-594-0261
פאסט: Yetev Lev EY
POB 2123
Monroe NY 10949

די קינדער וועלכע וועלן אריינשיקן די ענטפערס וועלן אריינגיין אין א גורל אויף א $10 ווערט סערטיפיקאט.

מיט דעם סערטיפיקאט קען מען איינקויפן אין די פאלגענדע געשעפטן:

וויליאמסבורג:
"אוצר ספרים סטאר"
"וואס א בארגען"
"טוים פאר יר"

קרית יואל:
"דורן ספרים סטאר"
"קרית יואל ספרים סטאר"
"באזאר"
"מאשקאוויטש"

שאלות

1. ווִי אַזוֹי הָאבְּן דִי הֵיילִיגֶע צַדִּיקִים גֶעקֶענְט דִינֶען דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּמְגֶעשְׁטֶערְט

---

2. פַארְוָואס זֶענֶען דִי תַּלְמִידִים פוּן רַבִּי אַבְרָהָם קַאלִיסְקֶער גֶעוֶוען בַּאזָארְגְט רֹאשׁ הַשָּׁנָה פַאר תְּקִיעַת שׁוֹפָר?

---

3. ווִי אַזוֹי גֵייעֶן דִי תְּפִילּוֹת פוּן דִי אִידְן פוּן חוּץ לָאָרֶץ אַרוֹיף צוּם הִימְל?

---

4. פַארְוָואס הָאט דֶער יַם נִישְׁט דוּרְכְגֶעלָאזְט דִי תְּפִלּוֹת פוּן דִי אִידְן חוּץ לָאָרֶץ?

---

5. וֶוען הָאט דֶער יַם שׁוֹין יָא דוּרְכְגֶעלָאזְט דִי תְּפִלּוֹת

לְמַעַן יֵדְעוּ דוֹרוֹתֵיכֶם

הִיסְטאָרִישֶׁע און אִינְטֶערֶסאַנְטֶע בִּילְדֶער פון דֶער הִתְיַיסְדוּת פון דִי הֵיילִיגֶע מוֹסְדוֹת יִטַב לֵב

פארווארט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם הֵייבְּן מִיר אָן צוּ דְרוּקְן אִין אוּנְזֶער חוֹדֶשְׁ'לִיכְן אוֹיסְגַאבֶּע, הִיסְטאָרִישֶׁע בִּילְדֶער אַז דֶער יוּנְגֶער דוֹר זָאל זִיךְ אַבִּיסְל נֶענְטֶער בַּאקֶענֶען מִיט דִי רַייכֶע הִיסְטאָרְיֶע פון אוּנְזֶער קְהִלָּה און מוֹסְדוֹת.

פַאלְגֶענְד אִיז עֶטְלִיכֶע בִּילְדֶער וֶוען דֶער רַבִּי זי״ע אִיז גֶעוֶוען אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל –וַואְרְשַיינְלִיךְ שְׁנַת תשי״ב –וֶוען עֶר הָאט זִיךְ אָפְּגֶעגֶעבְּן מִיט בּוֹיעֶן דִי הֵיילִיגֶע מוֹסְדוֹת ״יִטַב לֵב״.

אוֹיף דִי בִּילְדֶער זֶעהט מֶען וִוי דֶער רַבִּי זי״ע אִיז אַרוּם גֶענוּמֶען מִיט קִינְדֶער – אַ טֵייל זֶענֶען קְלֵיינֶע יְתוֹמִים מֵאָב וָאֵם, וואָס זֶענֶען גֶעקוּמֶען קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נָאךְ דִי צְווֵייטֶע וֶועלְט מִלְחָמָה – מִיט וֶועמֶען עֶר הָאט גֶעבּוֹיעֶט דִי מוֹסְדוֹת אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

דִי דֶעמָאלְטִיגֶע ״קְאשְׁקֶעטְלֶעךְ״ זֶענֶען אוֹיסְגֶעוַואקְסְן צוּ חֲסִידִישֶׁע בְּנֵי תּוֹרָה וּבַעֲלֵי בָּתִּים, וָואס הָאבְּן אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט תּוֹרָה'דִיגֶע שְׁטִיבֶּער, וָואס אִיז הַיינְט דֶער רוּקְן-בַּיין פון דִי הֵיילִיגֶע קְהִלָּה ״חֲסִידֵי סַאטְמַאר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל״.

דֶער רַבִּי הָאט זִיךְ אָפְּגֶעגֶעבְּן מִיט יֶעדְן קִינְד בַּאזוּנְדֶער, און צוּ זֵיי לִיבְּלִיךְ גֶערֶעדְט און גֶעשְׁמֵייכֶעלְט, כְּדֵי זֵיי צוּ גֶעבְּן דִי פָאטֶערְלִיכֶע לִיבְּשַׁאפְט, וואָס זֵיי הָאבְּן לֵיידֶער נִישְׁט גֶעהַאט.

דֶער רַבִּי אִיז פַאר זֵיי גֶעוֶוען, נִישְׁט נָאר אַ רַבִּי און אַ פַארְזָארְגֶער בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, נָאר אוֹיךְ אַ טַאטֶע מִיט וֶועמֶען מֶען רֶעדְט זִיךְ אַדוּרְךְ יֶעדְן פְּרַאבְּלֶעם. מֶען דֶערְצֵיילְט אַלֶע דַאגוֹת און פּראַבלעמען, אַלֶע מַחְשָׁבוֹת און גֶעדַאנְקֶען, אַלֶע וַוייטַאגְן און פְּחָדִים.

דֶעם רַבִּינְ'ס שְׁמֵייכְל, אִיז גֶעוֶוען פַאר זֵיי וַועְרְד, כָּל חַלְלָא דְעָלְמָא, דִי וָואס הָאבְּן דַאס מִיטְגֶעלֶעבְּט וֶועלְן דַאס קֵיין מָאל אִין לֶעבְּן נִישְׁט פַארְגֶעסְן. דִי הֵיילִיגֶע צוּרָה הָאט אַרַיין גֶעשַיינְט אִין דִי צוּבְּרָאכֶענֶע הֶערְצֶער פִילֶע הוּיפְּנִים חִיזוּק, און אַרַיין גֶעשְׁטְרַאלְט אִין זֵיי אַ הֵיילִיגֶער פַייעֶר.

גִיט אַ קוּק אוֹיף דֶעם קִינְד פון דִי רֶעכְטֶע זַייט בִּילְד, וִוי עֶר קוּקְט זִיךְ אַיין אִין רַבִּינְ'ס הֵיילִיגֶע צוּרָה. דַאס אִיז גֶעוֶוען דִי קִינְדֶער'ס גַאנְצֶע חַיּוּת און הָאפֶענוּנְג אַז דֶער צַדִּיק אֱמֶת אִיז זִיךְ פַאר זֵיי מוֹסֵר נֶפֶשׁ און זָארְגְט זִיךְ פַאר זֵייעֶרֶע אַלֶע גֶעבְּרוֹיכְן.

דֶער אִיד אוֹיף דִי רֶעכְטֶע זַייט אִיז הרה״ח ר' יוֹחָנָן בְּלוּמֶענְטַאהל ע״ה, מֶען זֶעט אוֹיךְ אוֹיפְ'ן רַבִּינְ'ס צוּרָה, אַ גֶעוַואלְדִיגֶע צֶעבְּרָאכֶנְקַייט פון דִי צָרוֹת וואָס דֶער כְּלַל יִשְׂרָאֵל אִיז נָאר וואָס דוּרְכְגֶעגַאנְגֶען. מֶען זֶעט דֶעם צַעַר הַשְּׁכִינָה וִוי אַזוֹי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶעט גֶעבֶּעךְ אוֹיס. אָבֶּער דֶער רַבִּי לָאזְט נִישְׁט נָאךְ. עֶר וֶוערְט נִישְׁט פַארְלוֹירְן פון דֶעם שְׁוֶועְרְן מַצָּב. עֶר שְׁטַארְקְט זִיךְ און וַוארְפְט זִיךְ אַרַיין אִין דֶער אַרְבֶּעט צוּ רַאטֶעוֶוען דִי הֵיילִיגֶע נְשָׁמוֹת, וואָס זֶענֶען גֶעבְּלִיבְּן אַלֵיין.

דֶער רַבִּי זי״ע אִין אַ פָאטֶער'לִיכֶע שְׁמוּעֶס מִיט דִי יְתוֹמִים, מֶערְקְט וִוי דִי קִינְדֶער שְׁלִינְגֶען מִיט דוּרְשְׁט דֶעם רַבִּינְ'ס וֶוערְטֶער

זייט אייך מזכיר!

געניסט פון דעם געוואלדיגן כח פון הבל פיהם פון תשב"ר אין ארץ ישראל

ביי סיי וועלכע געלעגנהייט איידער איר פראוועט א שמחה אדער ח"ו בעת צרה ל"ע פארבינדט אייך מיט אונזער אפיס,

און די קינדער פון "אייער" כיתה וועלן פאר אייך מתפלל זיין

דאס איז אין צוגאב וואס זיי וועלן מתפלל זיין פאר אייך און לערנען לזכותכם אין די פולע וואך וואס איר האט אויסגעוועלט ביים זיך איינהאנדלען דעם געוואלדיגן זכות פון

"החזקת מלמד"

אין אונזערע הייליגע מוסדות

»»» פארזעצונג פון פריערדיגע זייט «««

הָאט דוּרְכְגֶעלָאזְט דִי תְּפִלּוֹת.

פון דִי מַעֲשֶׂה זֶעעֶן מִיר דִי גְרוֹיסְקַייט און הֵיילִיגְקַייט פון דַאס שִׁיקְן גֶעלְט פַאר דִי עֶרְלִיכֶע אִידְן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וָואס נָאר אִין דֶעם זְכוּת קֶענֶען אוּנְזֶערֶע תְּפִילּוֹת וָואס מִיר הָאבְּן מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען אִין דִי הֵיילִיגֶע טֶעג אַרוֹיפְגֵיין אִין הִימְל און אוֹיספּוּעֶל'ן בַּיים הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט דִיס יָאר פַאר אוּנְז און פַאר אַלֶע אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

(פארזעצונג פון זייט א)

אויף צום לייענען. עס שטערט דאָס דאַווענען, און עס פאַרנעמט דעם קאָפּ פון די קינדער מיטצוהאַלטן דעם סדר התפלה.

אַזוי האָבן מיר געהערט נאָך פאַרשידענע הערות, און ווי עס איז דער כלל פון אויפריכטיגע קריטיק ברענגט עס געווענליך דעם ריכטיגן תכלית, וואָס דעריבער האָבן מיר באַשלאָסן צו גיין בעתיד מיט א טריט אויף פאָראויס, אַנצוהייבן צו שיקן דעם גליון אויף די "פּאָסט" פאַר אַלע אנ"ש איבער דער ברעיטאָר ניו יאָרק, און גלייכצייטיג אַרויסצוקומען אין א נייעם פאָרמאַט וואָס איז מער צוגעפּאַסט פאַר א אויסגאַבע וואָס ווערט געשיקט דורך די פּאָסט.

ואין ביהמ"ד בלא חידוש האָבן מיר אין-באַטראַכט-גענומען, אַז די שטיצע לטובת מוסדותינו הק' נעמט היינט ב"ה אַרום יעדן יחיד פון יעדן יאָרגאַנג, אַריינגערעכנט אויך תשב"ר וואָס דינען אַלס "פרחי העסקנים" און לכבודם האָבן מיר אַצינד פאַרברייטערט די אויסגאַבע מיט'ן נייעם קינדער-אָפּטיילונג מיט'ן נאָמען "יטב לבנים" מיט רייכע אַרטיקלען ספּעציעל לויט'ן שפּראַך און געשמאַק פון די קינדער פון וואָס זיי וועלן געוויס שטאַרק הנאה האָבן. דערצו וועט יעדן חודש זיין צוגעשטעלט ספּעציעלע "שאלות" און אַלע קינדער וואָס וועלן ענטפערן די שאלות, וועלן אַריינגיין אין א גורל אויף א $40 סערטיפיקעט.

ובתפלה לקל חי פירן מיר אויס מיט א תפלה ובקשה, עד הנה עזרונו רחמיך וכו' ואל תטשינו לנצח צו קענען ממשיך זיין בעבודת הקודש לטובת הכלל והפרט, ווייטער צו קענען זיין שלוחי ציבור מבשר צו זיין בשורות טובות, און מעורר צו זיין אידן איבער די לייכטע מעגליכקייט נענטער-צו-קומען צו סיי וועלכע ישועה בזכות צדקת רבי מאיר בעל הנס, ובמהרה נושע בתשועת עולמים בביאת משיח צדקינו.

פאר אלע אנגעלעהייטן איבער'ן

מפעל החזקת מלמד

ר' מאיר פערל, וויליאמסבורג
(917) 836-0447

ר' הלל מנשה מארמארשטיין, ווימס"ב
(347) 243-8419

ר' אשר זעליג בלייך, קרית יואל
(845) 662-5250

ר' משה חיים קאהן, בארא פארק
(718) 812-5249

ר' יואל נפתלי ווייס, מאנסי
(845) 270-2946

ר' קלמן אליעזר לעווי, מאנטריאל
(514) 915-6315

וויכטיגע נומערן פון מוסדות יטב לב

לאָמיר מאַכן א מעשה פאַר בקודש...

לכבוד מערכת גליון בקודש חזיתיך שיחיו

ווי ווייט אייער גליון בכלל, ובפרט דער אָפטיילונג פון "בדידי הוה עובדא" איז ב"ה פאַרשפרייט ביים ציבור, און וואָס עס טוט אַלץ אויף מעורר צו זיין אַנדערע, וועט די פאָלגענדע עובדא אייך דינען אַלס פאַסיגער עדות.

געווען איז עס אינמיטן פאַרגאַנגענעם זומער ווען א גרעסערער טייל פון בני משפחתינו האָבן באַשלאָסן צוזאַמען צו פראַווען א שבת בשבת אחים גם יחד. אויף שבת זענען מיר אַרויסגעפאָרן אין א געוויסע קאַנטרי, א קליין שטיל פלאַץ, נישט צופיל גרעסער פון אַן אַמאָל-באַקאַנטער "דערפל"... דאָרט האָבן מיר זיך איינגעאָרדענט, און זיך געגרייט צום שיינעם שבת וואָס מיר האָבן געפלאַנט צו פראַווען.

עס איז ערב שבת נאָכמיטאָג, בערך צוויי שעה פאַר'ן זמן כניסת השבת, און אָפּס... די עלעקטעריק אין די גאַנצע קאַנטרי איז פאַרלאָשן. יאָ, איצט קוקט עס שוין אויס ווי אַן עכטער "דערפל"... נישטאָ קיין לעקטער, און אפילו קיין וואַסער אויך נישט. די וואַסער אינעם קאַנטרי ווערט געברענגט פון א קוואַל, דורך אַן עלעקטערישן פאָמפּ, און אַז עס איז קיין עלעקטעריק נישט דאָ, איז נישט דאָ קיין פאָמפּ און נישט קיין וואַסער...

נו וואָס טוט מען דאָ? אויף די אָפיציעלע טעלעפאָנישע באַריכטן האָבן מיר נאָך אין די זעלבע צייט אויך געהערט, אַז אין א געוויסע געגענט אין די קאַנטרי איז דאָ א "בלעקאַוט" צוליב א שטורעם ווינט וואָס האָט דאָרט דורכגעריסן און האָט אומגעוואָרפן ביימער און עלעקטעריק-שטאַנגען (ס'איז געווען נאָך פאַר "שטורעם איירין"). מיר האָבן פאַרשטאַנען אַז דאָס מיינט אויך אונז, און אַז מיר קענען זיך רישן אַז ערשט ערגעץ-ווען אינמיטן די נאַכט פון ליל שב"ק וועט די עלעקטעריק זיין צוריק, ווי דער טעלעפאָנישער באַריכט האָט געהאַט איבערגעגעבן.

פאַרשטייט זיך מיר זענען געווען פאַרלוירן, נישט וויסענדיג ווי אַזוי מ'רירט זיך דאָ ווייטער, נישט קיין וואַסער, נישט קיין לעקטער מיט וואָס אָנצואוואַרימען דאָס עסן, און נישט קיין ברעקל ליכטיגקייט מיט וואָס מקבל שבת צו זיין אינעם נאַנצן טונקעלן האַריזאַנט.

זיצענדיג און טראַכטענדיג וואָס צו טון, רופט זיך אָן איינער פון די בני משפחה "לאָמיר מאַכן א מעשה פאַר בקודש"... ווי אינטערעסאַנט ס'איז געווען. יעדער האָט גלייך געכאַפּט פון וואָס מ'רעדט. איינער פון די בני משפחה איז גלייך געוואָרן דער עסקן, צונויפצונעמען געלט פאַר "מוסדות יטב לב לצדקת רבי מאיר בעל הנס" האָפענדיג אַז איינס פון די קומענדיגע גליונות "בקודש חזיתיך" וועט שוין ערשיינען די מעשה איבער דעם געגנליך-ליכטיגער שבת וואָס מיר האָבן געפראַוועט צוזאַמען.

וואונדער-איבער-וואונדער. ווי נאָר דער לעצטער האָט איבערגעגעבן א סכום געלט פאַר "יטב לב" הערן מיר פון ערגעץ-נעבן די קאַנטרי, ווי א טראַק פאָרט דורך. ממש א דמיון ווי א טראַק זאָל אַריינפאָרן אין אַן אַמאָליגן סאָרט דערפל... אָבער פאַקטיש איז דאָס אַזוי געווען. ביז עטליכע סקונדעס זעען מיר שוין ווי דער טראַק דרייט זיך איין טאַקע צו אונז אין די קאַנטרי, און עס איז נאָר געווען א טראַק פון די עלעקטעריק-פירמע.

די פלא איז געווען נאָך גרעסער. ווייל אינצווישן האָט מען זיך שוין געהאַט פאַרבינדן מיט'ן אייגנטומער וועלכער האָט אונז פאַרדינגן דעם פלאַץ. ער האָט זיך גלייך פאַרבינדן מיט די עלעקטעריק-פירמע, וועלכע האָבן באַשטעטיגט אַז דאָס איז אַן עקסטערע בלעקאַוט פאַר זיך, אַן קיין פאַרבינדונג מיט די גרויסע בלעקאַוט ערגעץ-אַנדערש-וואו, און די פירמע האָט פאַרשפראָכן אַז ביז 2-3 שעה וועט עס זיין פאַרראַכטן. דאָס וואָלט - כמובן - באַדייט אַז די לעקטער זאָל זיך צוריק אָנצינדן "פונקט" אין די צייט ווען מען קען שוין גאַרנישט צוגרייטן מפני קדושת השבת.

עס איז אָבער נישט אַריבער קיין גאַנצע פינף מינוט און די חברה זענען שוין דאָ. ביז געציילטע מינוט'ן האָט שוין די לעקטער געאַרבעט אין די גאַנצע קאַנטרי. וואָס עפעס האָבן זיי דאָס מאָל זיך אַזוי צוגעיאָגט? אויך מיר א פראַגע... אַז מ'האָט רבי מאיר'ן צו די האַנט, וואָס איז דען שייך צו פרעגן...

ב"ה מיר האָבן טאַקע געהאַט א ליכטיגן שבת. עס האָט אונז גאָרנישט געפעלט, אפילו א דערמאַנונג צו שטיצן "יטב לב" ווי אַלע וואָכן דורך די "פרחי העסקנים" האָט אונז אויך נישט געפעלט...

אַלזאָ, דאָ האָט איר נאָך א מעשה פאַר'ן "בקודש" און השי"ת זאָל אייך ווייטער געבן די מעגליכקייט אַריינצוברענגען אורה ושמחה בבתי בני ישראל.

ידידכם
מ. פ.
ברוקלין יצ"ו

איך קענט נישט אַריינקומען!

לכבוד הנהלת מוסדות יטב לב בארה"ב

מ'גרייט זיך שוין אָט אָט צו די ימים טובים, און איך גיי צוריק צו מיינע איבערלעבענישן וואָס איך בין אַריבער מיט א האַלב יאָר צוריק, פאַר'ן יום טוב פסח העעל"ט.

זינט די חתונה בשטומ"צ וואוין איך דאָ אין ירושלים עיה"ק, אָבער געבוירן בין איך אין אייראָפּע, און ביז צום היינטיגן טאָג בין איך אָפיציעל אַן אייראָפּעאישער בירגער. א צייט פאַר פסח האָבן מיר באַשלאָסן צו פאָרן אויף אייראָפּע צו פראַווען דעם יום טוב פסח ביי מיינע חשוב'ע עלטערן שיחיו, און דאָ האָט זיך עס אָנגעהויבן. איך האָב גוט געוואוסט אַז איך האַלט מיך שוין אויף אין ארץ ישראל לענגער ווי איך האָב באַקומען ערלויבעניש ביים אַריינקומען, וואָס דאָס באַדייט זיכער אַז איך וועל באַקומען נאָר א "איין-וועג" ערלויבעניש. נאָר אויף אַרויסצופאָרן... פאַר'ן "חטא" פון פאַרבלייבן לענגער ווי ערלויבט, וועט מען מיך נישט צוריק אַריינלאָזן אין לאַנד נאָך פסח. אַזוי אַז עס לוינט זיך זיכער נישט אַרויסצופאָרן נאָר אויב איך בין פון פאָראויס פאַרזיכערט אַז מ'וועט מיך צוריק אַריינלאָזן, א זאַך וואָס מ'דאַרף ערלעדיגן נאָך פאַר'ן פאָרן. דער פראָבלעם איז נאָר, ווי אַזוי?

נו וואָס טוט מען? האָב איך קודם אָנגעהויבן צו "שמירן" דאָרט וואו מ'קען און מ'דאַרף... האָפענדיג אַז מ'וועט מיר מאַכן אַן אויסנאַם. ווי נאָר כ'האָב אַריינגעגעבן מיין פאַרלאַנג האָט מען מיך אָנגעהויבן צו שיקן פון מעביל צו רעביל... אַהין און צוריק. ברענג דעם פאַספּאָרט, שאַף דעם דאָקומענט, צייג דעם צעטל און נאָך און נאָך. יעדע פאַרלאַנג וואָס זיי האָבן געשטעלט צו מיר האָט געדויערט עטליכע טעג, יעדן טאָג שפּעטער נענטער צום יום טוב פסח, אָן דעם וואָס עס זאָל זיך ריקן פאָראויס מיין פאַרלאַנג צו באַקומען ערלויבניש צו קענען צוריקקומען נאָך פסח.

אויב איז דאָס נישט גענוג געווען, האָט זיך פונקט געמאַכט אַז אין יענע טעג האָט אויסגעבראָכן א סטרייק אינעם "אינערן מיניסטעריום" וואָס האָט אין מיינע אויגן אויסגעזען ווי דער "סתימת הגולל" נאָך צו קענען באַקומען די נויטיגע וויזע, אָבער מאת ה' היתה זאת, האָט זיך בזכות מוסדות יטב לב אַרויסגעשטעלט אַז "דאָס" איז גאָר געווען די ישועה.

זעענדיג אַז עס איז שוין כמעט "גאָרנישט" דאָ וואָס צו טון, האָב איך מיך געוואַנדן צו א באַרימטן עסקן, וועלכער האָט פאַרשראָכן מיר אַרויסצוהעלפן, און אויף זיין ראַט בין איך געגאַנגען צום ביוראָ פונעם אינערן מיניסטעריום, טראָץ וואָס עס איז געווען פאַרשלאָסן. אָבער אָנקומענדיג אַהין וואַרט מיך אָפּ א פרישער פראָבלעם... נעמליך דערוויס איך מיך, אַז אויב זאָלן די באַאַמטע געוואויר ווערן אַז דורכאויס די צייט וואָס איך האָב אומבאַרעכטיגט מיך אויפגעהאַלטן אין לאַנד, האָב איך נאָך געבוירן עטליכע קינדער, קען איך די קינדער בכלל נישט אַרויסנעמען פון ארץ ישראל. אַזוי אַז איצט האָב איך שוין א טאָפּעלטע פראָבלעם. מיינע "קינדער" קענען נישט אַרויספאָרן, און איך קען נישט צוריק אַריינקומען.

כ'האָב שוין איינגעזען אַז נישט קיין עסקנים און שתדלנים קענען מיר העלפן "נאָר" א נס מן השמים, און דאַן איז מיר עפעס אויפגעשווימען פאַר די אויגן די פאַרשידענע פלאַקאַטן מיט וואָס בית מדרשינו "ברך משה" אין ירושלים איז דאַן געווען באַהאַנגען, רופענדיג דעם ציבור אַז מ'זאָל זיך אָנשליסן מיט טעגליכע נתינות פאַר די "רבי מאיר בעל הנס בייטלעך" פון אונזערע מוסדות, און אַז "דער רבי ז"ל האָט צוגעזאָגט כל טוב פאַר ווער עס וועט העלפן די מוסדות". והאמת, די פלאַקאַטן זעלבסט האָבן עפעס נישט גערעדט צו מיר. ביי מיר איז געווען זיכער אַז "א קאַפּיטל תהלים" העלפט פונקט אַזוי... טאָ, פאַרוואָס אויסגעבן געלט אומזיסט... אָבער זיצענדיג דאָרט אין מיניסטעריום אָפּיס אַזוי אָנגעצויגענערהייט האָב איך מחליט געווען, אפשר דאַן... איך גיי דאָס אויך פּראָבירן. כ'האָב גלייך באַשלאָסן צו געבן א שיינעם סכום פאַר אונזערע מוסדות "יטב לב בארה"ק" שעפּטענדיג דערביי "אלקא דמאיר ענני" און דערצו האָב איך טאַקע מוסיף געווען א "קאַפּיטל תהלים" וטובים השנים מן האחד.

עס גייט נישט דורך קיין גאַנצע צען מינוט פון ווען די נדבה איז צוגעזאָגט געוואָרן, און איך הער ווי מ'רופט מיין נאָמען. א הויכראַנקיגער באַאַמטער וואָס האָט זיך דאָרט געפונען טראָץ דעם סטרייק רופט מיך אַריין, און ער זאָגט מיר אַז א געוויסער עסקן האָט גע'שתדל'ט אַז ער זאָל מיך אויפנעמען טראָץ דעם סטרייק, אָבער ער האָט נאָר מסכים געווען מיך אויפצונעמען. מיין פרוי תחי' וואָס איז געווען מיט מיר דאַרף בלייבן אינדרויסן. זי וועט ביי אַן אַנדערע געלעגנהייט מוזן דורכגיין די געוועגליכע פּראָצעדורן וואָס פעלט זיך אויס צו באַקומען א וויזע.

זייענדיג סטרייק-צייט האָט דער הויכראַנקיגער באַאַמטער נישט געהאַט צופיל געדולד נאָכצוגיין אַלע מיינע פרטים, און ער האָט אָן קיין שום פראַגע באַלד געזיגעלט אַלע נויטיגע פּאַפּירן, אַז איך באַקום נאָך א וויזע צוריק אַריינצוקומען אין לאַנד. (ווי-מיר וואָלט געווען ווען ער פרעגט יאָ שאלות. ער וואָלט זיך דאַן דערוויסט דעם אמת ווילאַנג איך בין שוין אין לאַנד אומלעגאַל. נאָך א מזל ס'איז געווען א סטרייק...)

אָבער דאָס מערסטע וואונדערליך איז געווען, דעם שטרענגן טאָן וואָס ער האָט מיר אָנגעזאָגט אַז מיין פרוי תחי' זאָל נישט מיטקומען מיט מיר. וואָלט זי אַריינגעקומען צוזאַמען מיט מיר, וואָלט ער וואַרשיינליך גלייך אָנגעהויבן צו פרעגן וויפיל קינדער מיר האָבן, און ער וואָלט אויפגעקומען אויף די קינדער וואָס זענען אונז געבוירן געוואָרן אין ארץ ישראל דורכאויס די צייט וואָס איך האָב נישט געטאָרט זיין אין לאַנד, און ווידער וואָלט אַלעס צושטערט געוואָרן.

ב"ה, רבי מאיר בעל הנס איז געווען א גוטער שומר, אַז דער באַאַמטער זאָל אַריינרופן נאָר ווען עס איז נויטיג. א קורצע צייט שפּעטער האָט מען שוין אויף עפעס א וועג מסדר געווען די שריפטן פאַר די גאַנצע משפחה, און צוזאַמען האָבן מיר געפראַוועט א פריילעכן יום טוב פסח ביי מיינע חשוב'ע עלטערן שיחיו, ווען אין די זעלבע צייט האָבן אויך די כלי קודש אין אונזערע מוסדות געוויס גענאָסן פון דעם סכום וואָס כ'האָב געשאַנקען פאַר צדקת רבי מאיר בעל הנס.

מיט דאַנק און שעצונג

...

פה ירושלים עיה"ק

Non Profit Org.
U.S. Postage
PAID
Mail Way

Yetev Lev
Eretz Yisroel Inc.
POB 2123
Monroe NY 10940